

Қазақстан Республикасының
Дін істер және Азаматтық
Қоғам министрлігі

CISC
Civil Initiatives Support Center

Болашақ
Республикалық
Қозғалысы

ЖАСТАР ҮНІ

ЖАСТАР ҚОҒАМДЫҚ БІРЛЕСТІГІ

2017 жыл, журнал №2

ДӘУРЕН БАБАМУРАТОВ:
“Жастар Үні” ЖҚБ төреғасы

**«КӘСІПКЕРЛІК ЖАЙЫНДА
БІЛІМ БЕРУ КЕРЕК»**

**АДАМНЫҢ АРТЫНДА ҚАЛАТЫНЫ - ІЗГІ
ІСТЕРІ МЕН ҰЛАҒАТЫ**

МҰХИТ АСҚАРУЛЫ:
жас кәсіпкер

**«...ИДЕЯ ПАЙДА БОЛСА, ЕН АЛДЫМЕН ТӘУЕКЕЛГЕ БЕЛ
БУЫП, ОНЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ – ЖОК ПРОБЛЕМАНЫ
ЖАСАП ШЫҒАРҒАННАН МАНЫЗДЫРАҚ»**

БІЗ БАРДЫҚ: Алматы облысы: Райымбек және Алакөл аудандары;

ШҚО: Тарбағатай, Үржар, Аягөз аудандары; Қарағанды облысы: Қарқаралы ауданы;

Павлодар облысы: Баянауыл ауданы; Жамбыл облысы: Сарысу ауданы;

ОҚО: Созақ ауданы; Қызылорда облысы: Жаңақорған ауданы.

АЛҒЫ СӨЗ

Құрметті оқырман қауым!

Абай бабамыз «адам баласы адам баласынан ақыл, ғылым, ар, мінез деген нәрселермен озады» деген болатын. Қанатты сөзде айтылған қасиеттер ұрпаққа отбасында алған тәрбиемен қатар мектепте берілетін ілімдермен бірге қалыптасады. Заман ырғағы алға жүйткімесе, бәсеңдер емес. Жаңа технологиялар, жаңалықтар, адамның мүмкіндіктері мен өнертабыстары бір-бірімен жарыса пайда болып жатқан уақытта өскелең ұрпаққа оның барлығын түсініп, соңынан ілесе алуына білім керек. Шоқан Уәлихановтың әу баста «халықтың кемеліне келіп өркендеп өсуі үшін ең алдымен азаттық пен білім қажет» дегені әлі де өзектілігін жойған жоқ.

Сөздің басын біліммен бастауымның басты себебі – журналымыздың екінші шығарылымының жаңа оқу жылының басталуымен тұспа-тұс келуінде болып тұр. Осыған орай, осы санда мектеп оқушыларына арналған көптеген пайдалы кеңестер, жас кәсіпкермен сұхбат, ерте жастан кәсіпкерлікпен айналысу үшін қажетті қасиеттерді қалыптастыру жайында және тағы да басқа көптеген мақалалармен таныса аласыздар.

Жаңа белестер мен асуларға толы 2017-2018 оқу жылының сіз үшін қыран болып самғап, алыстарды көздеп, биіктерді бағындыратын уақыттың болатынына

сенімім мол! Қанаттың талмасын, жас жеткіншек!

Мақсатымыз айқын, бағытымыз әрқашан анық болғай!

*Құрметпен,
журналдың редакторы
Даурен Бабамуратов*

АДАМНЫҢ АРТЫНДА ҚАЛАТЫНЫ - ІЗГІ ІСТЕРІ МЕН ҰЛАҒАТЫ

Алакөл ауданы, Қызылқайың ауылы

«Адамның артында қалатыны - ізгі істері мен ұлағаты» деген даналық бар. Сол даналықты өмірлік бағыт еткен «Жастар Үні» Жастар Қоғамдық Бірлестігі шалғайда орналасқан ауыл жастарына дәріс оқып, дұрыс өмірлік бағдар сілтеуді мақсат етіп, жолға шықты.

Алматының тас қараңғы түнінде, түнгі сағат 3:00-де, көліктер қалғып, жұрт шырт ұйқыда жатқанда, қос көлік ақырындап Алакөл ауданына бет алды. Жол жақын емес. Алматы облысының Алакөл ауданы мен Алматының арасы 450 шақырым. Алғашқы дәріс сағат таңғы 10:00-ге белгіленгендіктен әсте кешігуге болмайды. Қапшағайдың суына бір тамсанып, Талдықорғанның әдемілігіне көз тоймай, Алакөл ауданына тура сағат 9:30-да жеттік. Алғашқы ауыл - Қызылқайың. Жол жиегінен бес шақырым жерде орналасқан ауылдың әлеуеті жақсы, келбеті келісті екен. Алматы – Шығыс Қазақстан жолының бойында жатқан ауылда алма, алмұрт, өрік, жүзім, қарақат сынды жеміс-жидектің түртүрі өседі. Дәрісімізді Қызылқайың ауылының мектебінде оқыдық. Дәріске қырыққа тарта балалар жиналыпты. Әр қайсысының өз сұрақтары мен алға қойған мақсаттары бар екені анық. Алғаш болып сөзді «Жастар Үні» ЖКБ басшысы Дәурен Бадамұратов бастады. «Жақсы адам білікті кәсіпкер болу үшін ең алдымен дұрыс мамандық пен өнегелі тәрбие алу керек. Сондықтан қазіргі таңның өзінде мектеп қабырғасы беріп жатқан толағай

теңіз білімдеріңізді арттырып, мамандық таңдауға өте мұқият болыңыздар» деп дәрісіміз басталды. Дәрістің бірінші жартысы мамандық таңдауға қатысты өрбіді. Өйткені қатысушылар арасында 11 сыныпты аяқтап, үлкен өмірге қадам басқалы отырған жандар көп екен. Сондықтан жас жеткіншектердің сөзін жерге тастамайық деген ниетпен көкейдегі сұрақтарына жауап беріп, мамандық таңдауға қатысты өз кеңестерімізді бердік.

Келесі болып сөз кезегін мен және Дастан Шерехан алды. Бірі кәсіби жігерлендіруші болса, екіншісі жоғары деңгейдегі сарапшы ретінде кәсіпкерлікті бастауға қатысты тамаша тренингтер оқыды. «Кәсіпкерлікті 3 жасында бастаған канадалық Райан Росс деген баланы білесіз бе? Бүгінде жасы 13-ке келсе де, бірі компанияның басшысы. Ал енді ойланып қарайық, біз неге осы дәрежеге жетпеске?» деп жігерлендіру мысалынан бастап, артынша әлемдік және отандық деңгейде үлкен жетістікке жеткен жандардың өмірінен мысалдар келтіріп, арасында бейнероликтер көрсеттік. Дәріске қатысушылар тарапынан қызығушылық жоғары болып, сұрақтар легі толастамады.

Алакөл ауданы, Қабанбай ауылы

Ең соңғы болып сөзді Дастан Шерехан мырза алды. Ауылдық аймақта қандай кәсіп түрімен айналысуға болатынын, кәсіп ашу үшін ең бірінші не керектігін, нарықты қалай зерттеу керек, құжатты қалай реттеу керек, келіссөздерді жүргізуді қалай бастаған жөн, кәсіпкерлерге мемлекет тарапынан қандай қолдау бар екендігін, арнайы бағдарламалар мен гранттар жөнінде кеңінен көсіліп мәлімет берді. Кездесу екі сағатқа созылып, аса жоғары деңгейде өтті. Дәріс соңында ауыл балаларына «Жастар Үні» журналы мен «Болашақ жасар» газеттері үлестіріліп, арнайы топтық суретке түсу рәсімі болды.

Келесі ауыл Қызылқайың ауылынан 4 шақырым жерде орналасып, тоғыз жолдың торабында жатқан Көлбай ауылы. Қызылқайың ауылы осы ауылдық округке қарайтынын да айта кеткеніміз жөн. Бұл ауылдың жастары біздің дәрісімізді асыға күтіп, ауылдық әкімшіліктің үлкен залына жиналыпты. Дәрісіміз межелі жерде, келіскен уақытта басталды. Аталмыш ауылдағы міндетімізді абыроймен орындап болғаннан кейін, Қабанбай ауылына жол тарттық.

Қабанбай ауылы керемет табиғатымен ерекшеленетін елді-мекен. Ауылда қылқан жапырақты өсімдіктер өте көп. Ауа-

Алакөл ауданы, Қызылқайың ауылы

Үржар ауданы, Үржар ауылы

сы салқын, келбеті келісті. Дәрісіміз ауылдық әкімшілікте отыз жастың қатысуымен өтті. «Көбісі осы ауылда қандай кәсіп түрін ашса болады» деген сұрақ қойып жатты. Әрине жастардың ондай ықыласы бізді қуантып тастады. Екі қолға бір күрек ұстаудың амалын іздеген жастары бар мемлекет жасай бермек. Кәсіп түбі нәсіп екенін барынша айттық, түсіндірдік, қызығушылықтарын арттырдық. Сәтті аяқталған дәрістен кейін ауылда орналасқан Қабанбай батыр атындағы мұражайға бардық. Мұражай жеті тақырыптағы залдан тұрады екен. Әрине, ең ерекшесі әрі қызықтысы ол батыр атындағы зал. Залда қазақ тарихы мен өлке табиғаты, тынысы мен тіршілігі, батырдың қару-жарағының үлгісі мен тұрмыстық заттары қойылған.

Біздің келесі бет алған ауданымыз **Үржар ауданы** болды. Шығысында айдаһар елімен шектесіп, солтүстік беткейін Тарбағатай тауы, оңтүстік қапталын Алакөлдің шипалы суы шайып жатқан қасиетті өлке. Осындай ерекше табиғаттың сыйына бөленген аймақта ерекше микроклимат та қалыптасып үлгерген. Соның нәтижесінде аталмыш өлке кәсіпкерліктің түр-түрін дамытуға аса қолайлы.

Үржар ауданына Алматы арқылы кіретін алғашқы ауыл Қарақол ауылы. Ауыл кезінде қой шаруашылығымен тек қана Қазақстанда емес, күллі Еуразия кеңістігінде атағы шыққан құтты мекен болған. Бүгінде ол атағынан айырылып қалса да, ауылда өзге де кәсіпкерліктің түрі даму үстінде. Соның бірі балық шаруашылығы. Қарақол ауылдық округі 4 кішігірім елді-мекеннің басын қосады. Сол елді-мекеннің арасында ең ерекшесі Сағат ауылы. Ауыл әйгілі Сасықкөлдің жағасында орналасып, балық шаруашылығына өте ыңғайлы. Халық табиғат ананың бұл сыйын да қалт жібермей барынша қолдануда. Ауыл халқы аулаған балығын жол жиегіне саудалап, күн кешеді. Ең қызығы ауылда ауыз су тапшылығы болғанымен, халық суды Сасықкөлден тасып ішеді екен. Естімеген елде көп деген осы шығар. Бұл Қазақстандағы, бәлкі әлемдегі суы ішуге жарамды көлдердің санаулысының бірі. Атауы ғана на-

шар демесеңіз, пайдасы ұшан-теңіз. Өйткені көл суы тек қана ішуге жарамды емес, сонымен қатар түрлі ауруларға таптырмас ем екен. Мысалы, аталмыш ауылдың халқы қақаған аязда тоңбайтыны, бұл ауылда мүлде ішек ауруымен ауыратын жандардың жоқтығы соның айқын дәлелі. Сасықкөлдің суы зерттеліп жатқанымен, әлі күнге дейін сауықтыру орталықтарын салу қолға алынбаған көрінеді. Аталмыш ауыл халқы Қарақолдағы дәріске мүмкіндігінше жастарын жіберуге тырысыпты. Қарақолдағы кездесуіміз ауылдың мәдениет үйінде өтті. Келіскен уақытта дәрісіміз басталып кетті. Ауыл жастарының кәсіпкерлікке деген сұрақтары да жетерлік болды. Көп жастар балық шаруашылығын жүйелеудің жолын сұрап жатса, енді бірі мал шаруашылығын дамытудың жолдарын білгісі келуде. Ауыл шаруашылығын дамытуда жас кәсіпкерлер асыл тұқымды қой түрін өсіріп, кезінде кеткен есені қалай қайта-

Үржар ауданы, Қызылқайың ауылы

руға болатындығын сұрап жатты.

Біздің ауыл жастары мен балаларға кәсіпкерлік тұрғысынан берген басты кеңесіміз балық шаруашылығына қатысты болды. Балық шаруашылығы болашақтың бейнесі емес дейтін жастар аталмыш дәрісімізден кейін өз райларынан қайтты. Қалайша? Дәурен Бадамұратов: «Қазір әлем бойынша балық өнімдеріне деген ұсыныс күн санап артуда. Өйткені балық етінің тек қана пайдалы емес, жүздеген ауру түрлеріне таптырмас ем екендігі де медициналық тұрғыдан дәлелденуде. Алайда әлем нарығының 95 пайызы мұхит балығын тұтынса, 5 пайызы көл балығын тұтынууда. Осы ретте көлдің балығына деген сұраныс артып тұр. Себебі өзен суында тайдай тулаған бұл балықтардың ерекшелігі де жоқ емес. Еліміздегі Балқаш көлінің балықтары бүгінде ел нарығынан әлдеқайда дамып, Еуропа асып жатқан жайы бар. Мысалы, Германия мен Чехия

Үржар ауданы, Қарақол ауылы

Үржар ауданы, Таскескен ауылы

осы көлдің балығын миллиондаған долларға алуда. Ендігі кезек Алакөл мен Сасықкөлдің балығында. Бұл сіздер үшін таптырмас мүмкіндік құрметті жастар. Ең бастысы тамаша маркетинг жасай білу. Мысалы үлкен нарыққа шықпас бұрын кіші белесті бағындыруға тиіспіз. Ол үшін ең алдымен мына сіздер саудалайтын балық өнімінен түсетін пайданы бірнеше есеге арттырудың жолын қарастырайық. Сіздер жол жиегіне тек қана балық өнімін сатуға шығып тұрасыздар. Бірақ басқа өнім түрі жоқ. Менің ойымша өнімнің өтімділігін арттыру мақсатында сіздерге балық өнімінің қасына демалатын орын асса тамаша болады. Алыс жолдан шаршап келе жатқан жүргізушілер жол жиегіне тоқтап, тамаша балықтан дәм татып, шай іше алатын мүмкіндігі бар демалыс орнына тоқтайтын еді деген ойдамын» деді. Аталмыш ой көптеген ауыл жастарына жаңа стимул сыйлағаны анық.

Біздің келесі кездесу орындарымыз Шолпан және Таскескен ауылдары болды. Таскескен ауылы КСРО кезінде жеке аудан болған. Бүгінде Үржар ауданына қарайтын аталмыш ауылда мал шаруашылығы жақсы дамыған. Таскескен құжаттық тұрғыдан Қоңыршәулі болып өзгертілгенімен, ауылдың барлық мекемесінде әлі бұрынғы атауы тұр. Кездесу кешкі сағат 18:00-де басталды. Ауылға су жаңа мәдениет үйі салынған екен. Дәрісімізге ауыл балалары мен ауылдағы колледж студенттері қатысты. Барлығы дерлік аса үлкен қызығушылық танытып, тіпті екінші мәрте келіп тағы дәріс оқуға шақырды.

Бағытымыз Үржар ауданының орталығы Үржар қалашығы-

на қарай ұласты. Жолдың екі жағы жыртылған жер, егілген астық. Тарбағатай тауы әр минут сайын жақындап, жасыл желек көздің жауын алады. Үржарға бір түн қонып, ертесінде І.Жансүгіров атындағы мектепте тамаша тренингтер өтті. Мектеп түлектерінен бастап шәкірттерге дейін барлығы үлкен таңданыспен қарсы алды. «Балалар және кәсіпкерлік» тақырыбы аталмыш ауданда өзге аудандарға қарағанда аса үлкен дәрежеде өтті. Аудан барлық жағынан кәсіпкерліктің сан түріне ыңғайлы. Тау бөктері бал шаруашылығы мен мал шаруашылығына аса қолайлы. Соның ішінде ерекшесі бал өндірісі, яғни омарталықпен айналысу. Тарбағатай тауының бөктері гүлдің сан түріне бай болғандықтан да осы шаруашылықпен айналысатын кәсіпкерлер балды Қазақстан мен шетелге экспортқа шығарып келеді. Алайда оның өзі жеткілікті деңгейде емес. Сондықтан біз аудан жастары мен балаларға осы кәсіпкерлікті дамытуға қатысты кеңестер бердік. Жасөспірімдердің басым көпшілігі: «Мал шаруашылығынан балмен айналысудың артықшылығы қандай?» деген сұрақтар қойды. Біз сондай жалынды балаларға мынадай жауап қаттық: «Мал шаруашылығы атам қазақтың негізгі кәсібі болған. Алайда, омартамен айналысудың да өз артықшылықтары бар. Үржар өлкесі соған аса қолайлы болып отыр. Сондықтан табиғи жағдайды қолдана отырып, бұл ерекшеліктерді жүзеге асыруға тиіспіз. Мысалы, араның бір артықшылығы оны бағудың, күнұзаққа артынан қарап отырудың, санаудың еш қажеті жоқ. Жаз бойы гүлден бал жинайтын араның пайдасы осында. Ал табиғи бал ешқандай қоспасыз қалалық орталықта 15 мың теңгеден басталады. Бұл үлкен табыс көзі болмаса да, балалардың да қолынан келетін кәсіп деген ойдамыз» деп жауап қатып, бизнес жоспар құрудың да өз жолдарын үйреттік. Мектеп оқушылары мен ұстаздар, аудан жастары қатысқан кездесудің соңында топтық суретке түсу рәсімі мен газет, журналдар, кітаптар тарату жүзеге асты.

Үржар ауданының орталығында ұлы бабамыз Қабанбайға жаңадан еңселі ескерткіш бой көтеріпті. Сол ескерткіш Аягөз қаласына бастайтын даңғылдың алдында тұр. Біздің келесі өлкеміз де Аягөз еді.

АСХАТ ҚАСЕНҒАЛИЕВ

Үржар ауданы, Қарақол ауылы

ГОСУДАРСТВЕННАЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ НАКОПИТЕЛЬНАЯ СИСТЕМА КАК ЭФФЕКТИВНАЯ МЕРА ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПОДДЕРЖКИ

Государственная образовательная накопительная система - это государственная программа, направленная на поддержку населения в получении платного профессионально-технического, высшего и послевузовского (магистратура) образования.

Благодаря данной программе у каждого гражданина Казахстана появилась возможность накопить на свое обучение или обучение своего ребенка в Казахстане или за рубежом.

КАК РАБОТАЕТ ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ НАКОПИТЕЛЬНАЯ СИСТЕМА

ГЛАВНОЕ ОТЛИЧИЕ ОТ ОБЫЧНОГО ДЕПОЗИТА

Как известно, кроме вознаграждения банка (14%) на образовательный накопительный депозит также начисляется государственная премия (5-7%), что является главным его отличием от других видов депозитов. Вкладчики из уязвимых слоев населения входят в приоритетную категорию и получают го-

сударственную премию в 7%, в частности, это дети-сироты, дети, оставшиеся без попечения родителей, инвалиды, дети из малообеспеченных семей и дети из многодетных семей. Остальным вкладчикам государство ежегодно начисляет 5% на всю сумму вклада с учетом вознаграждения от банка, но на сумму не более 100МРП.

Таким образом, высокая доходность данных депозитов до 21% позволяет уверенно говорить о привлекательности и целесообразности образовательных накоплений.

ПРИМЕРЫ РАСЧЕТОВ НАКОПЛЕНИЙ НА ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ДЕПОЗИТЕ

5 лет	Срок депозита	10 лет
14%	Банковские проценты	14%
5%	Премия государства	5%
17 000	Ежемесячный платеж	8 500
493 794	Сумма вознаграждения банка	1 480 733
220 975	Сумма премии государства	600 360
1 020 000	Личные взносы вкладчика	1 020 000
1 717 769	Общая сумма накоплений	3 084 093

Государство ежегодно начисляет на общую сумму образовательного накопительного депозита гом.премию в размере 5-7%

5-7%

Депозиты открываются в банках-участниках системы ГОНС. Банк ежемесячно начисляет вознаграждение в размере 14%

От 14%

Данные депозиты имеют доходность в размере до 21%

До 21%

Государство

Минимальный первоначальный взнос для открытия депозита 3 МРП (6807 тенге в 2017 году)

от 3 МРП

Есть возможность оформить образовательный кредит под гарантию государства при накоплении половины суммы обучения

50%

Максимальный срок начисления государственной премии – 20 лет

20 лет

Накапливая средства на образовательном накопительном депозите, вкладчик может существенно сэкономить на расходах на обучение благодаря капитализации банковского вознаграждения и государственной премии.

Другими словами, государство фактически берет на себя оплату заметной части расходов на образование.

ЧТО ЕЩЕ НУЖНО ЗНАТЬ ОБ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ НАКОПИТЕЛЬНЫХ ДЕПОЗИТАХ

Частота пополнения счета выбирается самим вкладчиком. Открытие счета возможно сразу после рождения ребенка. При этом максимальный срок накопления составит 20 лет.

В случае получения гранта, все накопленные средства можно снять, перевести на другого ребенка или накапливать далее.

Для открытия депозита достаточно иметь при себе удостоверение личности и свидетельство о рождении ребенка.

Можно быть уверенным в сохранности депозитов на сумму до 10 млн. тенге, т.к. они гарантируются Казахстанским фондом гарантирования депозитов

Можно быть уверенным в сохранности депозитов на сумму до 10 млн. тенге, т.к. они гарантируются Казахстанским фондом гарантирования депозитов

Еліміздің шалғай аудандарында тұрып жатқан ауыл жастарының қалалық құрдастарына қарағанда көптеген дүниелерден шет қалып жатқаны белгілі. Не себепті мұндай жағдайдың орын алып отырғаны айтпаса да түсінікті. Дегенмен, ауыл жастарына қажетті ақпаратты жеткізу, көкейлерінде жүрген сауалдарға жауап қату мақсатында Дәурен Бабамуратов бастаған «Жастар Үні» Жастар Қоғамдық Бірлестігі «Балалар және кәсіпкерлік» жобасы аясында 7 облыс пен 35 астам ауылдарға барып, семинар-тренингтер ұйымдастырды. Бұл жайында сөзімізді ары қарай өрбітсек.

**ДӘУРЕН БАБАМУРАТОВ:
«КӘСІПКЕРЛІК ЖАЙЫНДА
БІЛІМ БЕРУ КЕРЕК»**

- Дәурен Абутәліпұлы, сіздің ұйым «Азаматтық бастамаларды қолдау орталығының» КЕАҚ мемлекеттік гранты бойынша ҚР Дін істері және азаматтық қоғам министрлігінің қолдауымен «Балалар және кәсіпкерлік» жобасын жүзеге асырып келеді. Аталған жобадан «Болашақ» РҚ мен «Жастар Үні» ЖҚБ көздеген мақсаты қандай? Неге сіздер осы жобаға бел будыңыздар?

- «Балалар және кәсіпкерлік» жобасы «Болашақ» РҚ мен «Жастар Үні» ЖҚБ үшін өте маңызды. Біз соңғы 5 жылда «Ауыл шақырады» акциясы аясында талай облыстар мен елді-мекендерді, талай ауылдарды араладық. Мұндағы басты мақсатымыз шалғай ауылдарда тұрып жатқан ауыл балалары мен жастарына белгілі бір мөлшерде ақпарат, білім мен ғылым жеткізу, кітаптар тарату, мүмкіндігінше олардың идеяларын жүзеге

асыруға көмектесу. Бұл «Болашақ» РҚ мен «Жастар Үні» ЖҚБ жарғылық мақсаттарының бірі. Қызметімізді бастаған күннен бастап тікелей жастармен жұмыс жасап келеміз. Әсіресе, аймақтардағы ауылдың жастарымен. Осы жоба бойынша байқауға қатысу кезінде осыны түсіне отырып, арнайы, саналы түрде дәл осы бағытты таңдаған болатынбыз. Бұл жерде кездейсоқтық жоқ.

- Жоба бойынша жүзеге асырылып жатқан іс-шаралардың бірі еліміздің ауыл балалары мен жастарына кәсіпкерлік жайында семинар-тренингтерді өткізу. Осыған орай сіздер үлкен сапар жасадыңыздар. Қандай аймақтарда болдыңыздар? Дәл осы аймақтардың таңдалуына не себеп болды?

- Ия, біз ауыл жастары мен балаларына арнап семинар-тренингтер ұйымдастыру үшін еліміздің 7 облысы, 10 ауданы мен 35 ауылына сапар шектік. Баратын елді-мекендердің тізімін жасау барысында бірінші кезекте олардың облыс және аудан орталықтарынан шалғай орналасуына мән бердік. Қазақстанның жері, әрине, кең, ауқымды. Барлық жерді бір жобаның аясында бір жаздың ішінде аралап шығу

Қарақаралы ауданы, Егіндібұлақ ауылы

мүмкін емес. Сол себептен біз Орталық, Солтүстік Шығыс, Шығыс, Оңтүстік Қазақстан бөлігін алдық. Ең алдымен Алматы облысының екі ауданы – Райымбек пен Алақөл аудандарына жол тарттық. Одан кейін Шығыс Қазақстан Облысының үш ауданы – Тарбағатай, Аягөз, Үр-жарға бардық. Жол талғамайтын көліктермен ешқандай жол жоқ Аягөз бен Қарқаралы арасындағы 505 шақырымды жүріп өттік. Осылайша Қарағанды облысының Қарқаралы ауданына келдік. Ары қарай Павлодар облысының Баянауыл ауданына өтіп кеттік. Мұнда да аудан орталығынан 70-80 шақырым алыс жатқан ауылдарға жол тарттық. Мұнан кейін Қазақстанның Оңтүстік аймақтарына сапарымызды жалғастырдық. Қарағанды, Балқаш арқылы Алматыға бір келіп, одан ары қарай Жамбыл облысына қарасты таудың бөктеріндегі ауылдарға емес, Мойынқұмда жатқан Сарысу ауданына жеттік. Ары қарай бетпақ даланы бойлай отырып Оңтүстік Қазақстан облысының солтүстігінде теріскей жатқан Созақ ауданының араладық. Ең соңында Қаратаудың күнгейінде жатқан Кентау, Түркістан қалаларында болып, Қызылорда облысының Жанақорған ауданына соңғы семинар-тренингтерімізді өткіздік.

- Кездесу барысында ауыл жастарының сіздерге деген ықыласы қандай болды? Жалпы ауыл жастары туралы айтып берсеңіз.

- Ауыл қашанда қазақтың алтын бесігі болып келді. Біздің ұлттық дінгеіміз әлі күнге дейін ауылда. Қазақ осы күнге дейін дәстүрлі қоғамда өмір сүріп келеді.

Біз үлкенге құрмет, кішіге ізет көрсеткен халықпыз. Міне, осының барлығы біздің ауылдарда сақталған. Ең бастысы біздің ауылдарда қазақылық, қазақы менталитет, қазақы түсінік әлі де сол күйінде қалып, қажет десеңіз қазақы аңқаулық пен аңғалдық та бар. Ауылдың жастарына пәктік, тазалық тән. Жасампаздық жоқ, шынайлық көп. Олар білімге құштар, орасан биіктерге шығуға дайын. Тек мүмкүндік беру керек. Қандай мүмкүндік деген сұрақ туындауы мүмкін. Менің түсінігімде ол – білім. Яғни, біз ауылдағы жастарға тиесілі білім мен ақпарат беретін болсақ, олар біздің тәуелсіз Қазақстанымызды биікке шарықтатып, алдағы уақытта еліміздің ғарыштап қанат жаюына жағдай жасары сөзсіз. Сондықтан ауылдың жастарына ең біріншіден білім беру керекпіз.

Бастапқы сөзімде айтып кеткендей олар білімге құштар, жаңа ақпараттарды қанып тындайды. Бірде бір ауылда біздің әкелген ақпаратымызға, кітаптарымызға бей жай қараған жастар жоқ. Барлық елді-мекендерде жастар бізді ұйып тындады деп айтуға болады. Қалалық жерде оны байқай да, көре де бермейсің. Ауыл жастарының негізгі айтатыны ойларында түрлі қоғамдық бастамаларды қалай жүзеге асыру керектігін білмеулерінде. Сондықтан оларды өз идеяларын іске асырудың әдіс-тәсілдерін үйрету керек. Сапар барысында әр ауылға 2-3 күн ғана уақыт бөлінде. Ол аздық етеді. Мүмкін болатын болса, әр ауылға 1-2 аптадан уақыт арнап, сол ауылдың жастарымен газеттер шығарып, қойылымдар түсіріп, жастармен кез-келген бастамасын жүзеге асырып көретін болсақ, бұл әрине, нұр үстіне нұр болар еді. Сондықтан алдағы уақытта бұл жоспарлар біздің ойымызда бар.

- Сапарларыңыздың басты мақсаты балалар мен жастарды кәсіпкерлікке баулу, ол туралы ақпарат беру екен. Осы бағытта не айтасыз? Қазақтың баласының кәсіпкерлікке деген көзқарасы қандай? Алдағы уақытта бұл қалай даму керек деп ойлайсыз?

- Өте орынды сұрақ. Біздің ауылдың жастары білімге өте құштар, үлкен жетістіктерге жетуге құмар. Бірақ кәсіпкерлікке келген кезде кенжелеп қалған жағдайымыз бар. Өкінішке қарай ауылдың жастары мүлдем кәсіпкерлікке бейімделмеген. Кәсіпкерліктің не екендігін, оны неден бастап, қалай іске асыру керек екендігін, не істеу керектігін, оған

Тарбағатай ауданы, Көкжыра ауылы

Қарақаралы ауданы, Егіндібұлақ ауылы

тиісті білім алу керектігін біле бермейді. Ірі қалаларға жақындаған сайын сөзсіз кәсіпкерлікке қатысты білім де, ақпарат та көбейе бастайды. Алайда шалғайдағы қазақтың ауылдарының қыз-жігіттері кәсіпкерлікке қатысты ақпараттан жұрдай. Бұл жағдайды өзгерту үшін, менің ойымша, ең болмағанда факультатив ретінде бірінші сыныптан бастап кәсіпкерлік туралы білім беру, оның негіздеріне үйрету керек. Кәсіпкерлік жайында білім беру дегеніміз алып сатарлық, қулық, жамандық емес. Ол кәсіптің бастауы туралы ілім. Мәселен, өндіріс дегеніміз міндетті түрде зауыт-фабрикаларда жұмыс жасау емес. Есіктің алдында шөп орып сатсаң да, ол өндіріс болады. Қызмет көрсету дегеніміз біреуден төмен болу, біреуге кіріптар болу деген сөз емес. Қызмет көрсету деген адал еңбек, біреудің шашын қиып берсең де, үйін жинап берсең де, баласын бағып берсең дет – мұның барлығы қызмет. Сондықтан мұның барлығын ауыл жастарына жеткізіп, үйрету керек. Ал оны жүйелі түрде үйретпесек, тиіп-қашып үйреткеннен пайда шамалы. Ауылдың жастары 5-6 сыныпқа барғанда кәсіпкерліктің қыр-сырын толыққанды меңгеру керек деп ойлаймын. Себебі мектеп бітірген 10 баланың 9-ы кәсіпкерлікке барады екен. Ауылдың баласы Ай мен Күннің арасындағы қашықтықты білмесе де, кәсіпкерліктің не екендігін білуі шарт. Алыстағы Американың астанасы мен саяси жүйесін білудің қаншалықты маңызы бар екендігін білмеймін, бірақ кәсіпкерліктің, қызмет көрсете білудің пайдасы маңызы орасан зор. Соны ескеруіміз керек. Осы бағытта жұмыс жасауымыздың себебі осында. Біз оған қазірден бастап ден қою керекпіз.

- Жоба аясында сіздер әлеуметтік сауалнаманы да қолға алған екенсіздер. Нәтижелері қандай? Не күтесіздер?

- «Балалар және кәсіпкерлік» жобасы аясында біз екі республикалық әлеуметтік сауалнаманы қолға алып отырмыз. Бірінші сауалнама балалардың кәсіпкерлікке деген қарым-қатынасын анықтауға бағытталған. Бұған республикамыздың 14 пен 18 жас аралығындағы жастары қатысады. Балалар мен кәсіпкерлік жайында сөз қозғаған кезде күр бос сөз болмауы керек, керісінше нақтылық қажет. Нақтылық осындай ғылым зерттеулермен келеді. Бір зерттеудің өзінде 40 астам сұрақтар қамтылған. Бала үшін бұл әрине жеңіл емес. Бірақ оны жасау міндетті түрде қажет. Себебі оның осы бағытта мардымды шешімдер қабылдау кезін-

де маңызы үлкен болмақ. Әлеуметтік сауалнаманың нәтижесі бойынша тиесілі органдарға ұсыныстар береміз. Бәлкім әлеуметтік сауалнаманың қорытындысы арқасында кәсіпкерлік туралы жаңа факультатив сабақ еніп те қалар.

Екінші әлеуметтік сауалнама балаларға арналған өнімдерге мониторинг жасау мен олардың бос уақытының қалай ұйымдастырылатынын анықтауға бағытталған. Бұған мемлекеттік қызмет, білім беру мен денсаулық сақтау, СЭС сынды салалардың арнайы мамандары қатысады. Қазан айының алғашқы күндері екі сауалнама бойынша есеп жасалып, көпшілікке ұсынылады.

- Алдағы уақытта бұл жобаны ары қарай жүзеге асуы мүмкін ба? Осыған қатысты жаңа идеяларыңыз бар ма?

- Сөзсіз идея бар. «Азаматтық бастамалар қолдау орталығы» КЕАҚ келер жылы осы бағытта тағы да жаңа жобаларды іске асыратын болса, міндетті түрде қатысу ойымызда бар. Келер жылы Солтүстік және Батыс Қазақстанның шалғай ауылдарын араласақ деп отырмыз. Ақмола, Солтүстік Қазақстан, Қостанай, Батыс Қазақстан, Ақтөбе, Атырау, Маңғыстау облыстары бізді күтуде. Атқарылып жатқан жұмыстар нәтижелерін беруде. Сондықтан жоба мұнымен аяқталмайды.

- Сұхбатыңыз үшін рахмет!

Қанат БАЙҰЗАҚОВ

Баянауыл ауданы, Лекер ауылы

7 СОВЕТОВ. КАК ДОБИТЬСЯ ПОЗИТИВНОГО МЫШЛЕНИЯ И ПРИУСПЕТЬ В ЖИЗНИ

От того насколько вы позитивны и счастливы, зависит напрямую от того насколько вы позитивный человек, чем от другого фактора. Правильное влияет зависит на здоровье и энергию. Если вы едите разнообразные и полезные продукты высокого качества, а так же избегаете вредной пищи, то у вас будет больше энергии. Ваш организм будет устойчив к большинству болезней, вы будете лучше спать, а также чувствовать себя гораздо здоровее и счастливее.

Таким же образом умственное питание в значительной степени определяет ваш характер, индивидуальность и практически все, что происходит с вами в жизни. Когда вы насыщаете свой ум позитивными идеями и информацией, книгами, беседами с положительными людьми, то развиваете более позитивную и конструктивную личность, становитесь влиятельнее и убедительнее, приобретаете большую уверенность в своих силах, повышаете чувство собственного достоинства. Умственные упражнения сравнимы с физическими. Вы развиваете высокую самооценку и положительный психический настрой при помощи обучения и практики. Вот 7 советов, которые будут вам полезны, чтобы помочь вам стать абсолютно позитивным человеком.

1. Позитивный внутренний диалог

Разговаривайте с собой в позитивном ключе, контролируйте свой внутренний диалог, пытайтесь использовать положительные и жизненные утверждения, сказанные в настоящем времени. Например, проговаривайте про себя такие фразы «Я это сделаю», «Я люблю себя», «Я прекрасна себя чувствую», «Я ответственный». Это то, как мыслят успешные люди большую часть времени. Психологи утверждают, что 95% эмоционального настроения определяется тем, что мы говорим о себе в течение всего дня. Это называется внутренним диалогом. Это поток мыслей и чувств, которые возникают в течение дня и как река протекают через ваш разум. Если вы сознательно не говорите с собой в позитивном и конструктивном ключе, то можете автоматически начать думать о вещах, которые сделают вас несчастны-

ми и заставят волноваться и беспокоиться. Помните ваш разум не вакуум. Он никогда не остается пустым. Если вы не заполняете его положительными мыслями, то он заполняется отрицательными. Ваш разум сходен саду. Если целеустремленно не возвращать в этом саду цветы, то в нем машинально будут прорасти сорняки. Если ваши мысли не позитивны, и вы не можете их контролировать, то отрицательные мысли будут появляться в вашей голове сами собой.

2. Позитивная визуализация

Наверное, наиболее мощная способность, которой вы обладаете - это способность визуализировать и видеть свои поставленные цели как уже достигнутые. Представьте жизнь так, как будто она уже идеальна и гармонична. Чтобы этого достичь создайте положительную картину ваших задач, ваших целей и вашей идеальной жизни. И воспроизведите это изображение в вашем разуме постоянно. Правило заключается в том, что все положительные тенденции вашей внешней жизни начинается с изменения в лучшую сторону ваших внутренних картинок. И только вы полностью контролируете то, что находится в вашей голове. Каким человеком вы представляете себя внутри себя, таким вы станете и внешне, и такими же будут ваши достижения.

3. Позитивные люди

Выбор общества, в котором вы проживаете, общаетесь и совместно работаете, влияет на ваши эмоции и успех больше чем другие аспекты. От них зависит ваш внутренний диалог и ваши мысленные образы. Избегайте негативных людей всеми силами. Негативные люди - это основной источник несчастья в вашей жизни.

4. Положительная умственная пища

То, как здоровье вашего тела зависит от того едите ли вы здоровую и полезную для организма пищу, так и здоровье вашего ума зависит от того каким ментальным белком, а не психическими конфетами вы его кормите. Читайте книги, литературу и статьи, которые являются обучающими, вдохновляющими или мотивирующими. Питайте свой ум информацией и теми идеями, которые будут вас вдохновлять. Слушайте позитивные и конструктивные компакт-диски в своем автомобиле. Смотрите положительные и учебные DVD диски, образовательные программы, онлайн курсы и многие другие, мотивирующие и обогащающие материалы, которые увеличивают ваши знания и заставляют вас чувствовать себя хорошо. Каждый раз, когда вы обучаетесь чему-то новому, ваш мозг вырабатывает эндорфины, которые называют природными

Тарбагатай ауданы, Қызылжесек ауылы

стимуляторами счастья.

5. Положительное обучение и развитие

Многие в нашей жизни начинают с ограниченными средствами. А порой и без денег вообще. Практически любое богатство начинается с оказания каких либо услуг. Многие люди, которые достигли вершин сегодня начинали с нуля. Формальное образование, которое мы получили в учебных заведениях, позволит вам зарабатывать на жизнь, а самообразование сделает вас богатыми. Когда вы посвятите себя учебе, саморазвитию и росту, становясь лучше и эффективнее в своих мыслях и действиях, то сможете полностью контролировать свою жизнь и резко увеличить скорость, с которой вы стремитесь вверх к новым вершинам.

6. Позитивные и здоровые привычки

Заботьтесь о своем физическом здоровье. Хорошее и сбалансированное питание плюс регулярные физические упражнения сразу окажут благоприятное действие на все ваши мысли и чувства. Живя в этом загруженном мире, постарайтесь находить время для отдыха и релаксаций. Вы должны регулярно заряжать себя. Особенно это важно когда вы подвергаетесь влиянию стресса или трудностей. Ищите в своей жизни баланса между работой и отдыхом.

7. Позитивное ожидание

Это самый мощный метод, который вы можете применять для того, чтобы стать более позитивной личностью и обеспечить положительные исходы и наилучшие результаты в жизни. Ваши ожидания становятся вашими собственными пророчествами. Ожидайте того, что станете успешными. Ожидайте того, что станете популярными. Ожидайте того, что достигните больших целей и создадите прекрасную жизнь для себя. Когда вы постоянно ожидаете чего-то хорошего, то редко бываете разочарованными.

Источник www.poznaysebia.com

Жаңақорған ауданы, Манап ауылы

МҰХИТ АСҚАРУҰЛЫ: жас кәсіпкер

«...ИДЕЯ ПАЙДА БОЛСА, ЕҢ АЛДЫМЕН ТӘУЕКЕЛГЕ БЕЛ БУЫП, ОНЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ – ЖОҚ ПРОБЛЕМАНЫ ЖАСАП ШЫҒАРҒАННАН МАҢЫЗДЫРАК»

Соңғы жылдары әлемде «стартап» сөзі кең етек жайды. Әуел баста бұл ұғым бизнес-модельдерді құрып, дамыту үшін құрылатын уақытша құрылымдар болса, қазіргі уақытта бұл дәстүрлі бизнестің орнына келген алапат күшке айналып отыр. Бүгінгі стартап – жастардың потенциалдарын шындайтын, оларға зор мүмкіндіктер беретін алаң. Идея, қаржы, сарқылмас күш-қуат, қарым-қатынас, батылдық пен жігерлік, уақытты тиімді пайдалана білу – бұлардың барлығы стартаппен айналысатын жастардың бойында бар қасиеттер. Мұндай жастардың бірі – Мұхит Асқарұлы. 19 жасында өз кәсібін бастап отырған жас кәсіпкермен сұхбат барысында толығырақ таныс болайық.

- Мұхит, оқырмандарымыз үшін алдымен өзіңді таныстырып өтсең...

- Менің аты-жөнім Мұхит Асқарұлы. 1998 жылы дүниеге келдім. Қазіргі

уақытта Алматы мемлекеттік энергетика және электронды технологиялар колледжінің төртінші курс студентімін. Осы жылдың басында «Qazaqstan watches» деген атпен онлайн сағаттар дүкенін ашып, нәтижесінде 150-ге жуық сағат өз иесіне жол тартты.

- Қазіргі уақытта сен жас кәсіпкер ретінде өз кәсібіңді бастап отырсың. Осы бағыттағы кәсіпкерлікті бастау идеясы қалай пайда болды?

- Менің ойымша идея пайда болған сәт-

те ғана өз өзектілігін сақтайды. Таяқтың екі ұшы болатыны сияқты идеяның да кемшіліктері болмай қоймайды. Көп жағдайда сол тың ойдың артықшылықтарына аса мән бермей, кемшіліктермен көміп алып жатамыз. Сондықтан мен идея пайда болса, ең алдымен тәуекелге бел буып, оны жүзеге асыру – жоқ проблеманы жасап шығарғаннан маңыздырақ деп есептеймін. Бірде достарымызбен әңгіме үстінде бизнес жайында сөз қозғап отырғанымызда басыма: «Неге бизнес пен патриотизмді ұштастырмасқа?» - деген ой келді. Дәл сол күні үйге оралған сәттен бастап осы идеяны жүзеге асыруға кірістім.

- Сенің кәсібіңнің өзіне тән қандай ерекшелігі бар? Халық назарын өзіне қалай аудартасың?

- Әлбетте, кәсіп ашқаннан кейін нарықтағы бәсекелестікке төтеп беру үшін ерекшеліктер міндетті түрде керек болады. Біздің сағаттардың басты артықшылығы бағасының қалтаға ауыр соқпайтындығында. Сонымен қатар сапасы өте жақсы деп нық сеніммен айта аламын, себебі қазіргі күнге дейін сатылған бірде-бір сағат кері қайтқан емес.

Бастысы - тұтынушының көңілінен шықса болғаны. Заман қаншалықты қатты өзгергенімен интернет-дүкендерге сенім артатындар саны әсіресе ауылды жерлерде айтарлықтай артып отырған жоқ. Сол себепті шілденің айында Алматы облысы, Райымбек ауданы, Кеген ауылында алғашқы офлайн бутигімді аштым. Қазіргі таңда жарнама жұмыстарына аса мән бере бастағаннан кейін сұраныс та арта бастады.

- Елімізде жас кәсіпкерлерге арнап қандай мүмкіндіктер жасалып жатыр? Олардың саған тиген пайдасы бар ма?

Қай кезде де ел дамуындағы жастардың рөлі басым екені белгілі. Мемлекеттік жастар саясатының әлеуетінің дәрежесін қазіргі жүзеге асырылып жатқан жобаларға қарап-ақ байқауға болады. Сол жобалардың бірі – ҚР Дін істері және

азаматтық қоғам министрлігінің тапсырысымен «Қазақстан Жастарының Конгресі» колға алған «Өңіраралық жастар бизнес тағылымдамалары» осы уақытқа дейінгі мен қатысқан ең алғашқы бизнес-тағылымдама болды. Жоба бойынша Талдықорған қаласындағы өз саласында жетістікке жете алған кәсіпкерлермен тікелей сұхбаттаса алдық. Сонымен қатар нақты жүзеге асып жатқан жас кәсіпкерлердің жұмыс орындарын, толықтай жұмыс процесін өз көзімізбен көре алдық. «Атамекен» Ұлттық Кәсіпкерлікті Қолдау Палатасының Алматы облыстық филиалына шағын экскурсия жасап, кәсібімізді жандандыру үшін мемлекеттен нақты қандай көмек ала алатындығымыз туралы білдік. Жобадан алған әсерім өте керемет. Осындай жобаға қатысып, мемлекетіміздің кәсібімді ашамын деген жастарға көмегінің орасан зор екенін түсіндім.

- Ел болашағы – қазіргі жастарды қалай бағалар едің?

- Қазіргі жастар еңбекқорлық пен әр саладағы білімдерінің арқасында шынымен де еліміздің дамуына зор үлес қосатыны сөзсіз. Бастысы өмірлік мақсаттарын дұрыс қойып, жүрегі қалаған жұмыспен немесе кәсіппен айналысса болғаны. Себебі адам істегенде ләззат алатын жұмыс хоббиге айналады.

- Оқырмандарға арналған қандай

тілек айтар едің?

- Еліміз аман, жұртымыз тыныш болсын! Тәуелсіз Қазақстанның көк туын желбірететін жастарымыз аман болсын!

- Өз тәжірибең мен пікіріңмен бөліскеніңе рахмет!

Сұхбаттасқан

Айгерім Абдрашитова

КӘСІПКЕРЛІК ҰҒЫМЫ

Кәсіпкерлік адам қызметінің ерекше саласы және ол еңбектің басқа түрлерінен оқшауланып тұрады. Бұған кезінде атақты неміс экономистісі, Гарворд профессоры Иозиф Шумпетер (1883-1950жж) мән берді. Оның айтқан мынадай сөзі эпиграф болып саналады «Кәсіпкер болу – басқаның істегенін істемеу».

Екінші жағынан алдымен кәсіпкерлік жұмысты ұйымдастырушылар. Ол туралы француз экономисі Жан Батист Сей (1767-1832жж) былай деген «Кәсіпкер — адамдарды өндірістік шеңбер ауқымында ұйымдастыратын адам».

Кәсіпкерлік терминін алғашқы рет ағылшын экономисі – Ричард Контильон (1650-1758жж) енгізді. Бұл ұғымға ол нарықтық тәуекелділік жағдайында табыс алу мақсатымен өндірісті ұйымдастырудағы адам белсенділігін жатқызады.

Экономикалық әдебиеттерде кәсіпкерлік пен бизнес ұғымдарын балама түрінде қарастыру жиі кездеседі. Бизнес пен кәсіпкерлік жақын ұғым болғанмен, оларды бір-бірімен баламалап, теңестіріп қарауға болмайды. Бизнес – табыс әкелетін кез келген қызметтің түрі. Рас, бизнес кәсіпкерлік қызметпен тығыз байланысты. Кәсіпкерлік – новаторлық іс. Нағыз кәсіпкер – ол өнертапқыш. Сондықтанда бизнеспен айналысатын адамдар, осы көзқарас тұрғысынан ешуақытта кәсіпкер бола алмайды. Нарық жағдайында кәсіпкерлік қызмет көп нышанда болады. Оларды мына түрге бөлуге болады:

1. Маштабы бойынша: шағын, орта, ірі кәсіпкерлік.

2. Кәсіпкерліктің субъектілері бойынша: кәсіпкерліктің субъектілері экономикалық қызметтің әр түрлі қатысушылары – жеке тұлғалар, келісімшарт міндеттемелерімен, ортақ экономикалық мүдделерімен, біріккен адамдар тобы, яғни ұжымдық кәсіпкерлік, серіктестік, кооперативтер, акционерлік қоғам, холдингтер және осыған тәріздес мемлекеттік кәсіпкерлер бола алады.

Кәсіпкерлік – бұл шаруашылық жүргізудің әдісі және өз бетімен жұмыс істеуге негізделген экономикалық ойлаудың ерекше типі. Кәсіпкерлікті дамытудың басты сәті нарық экономикасында бәсекелестік отанын құру үшін ғана емес, сонымен қатар еркін кәсіпкерлік үшін жол ашатын мемлекет иелігінен алу мен мемлекеттік меншікті жекешелендіру болып табылады. Әр бір заттың немесе құбылыстың өзіне тән даму және қалыптасу тарихы бар. Сол тәрізді кәсіпкерліктің даму тарихы талай ғасырларды қамтиды. Дегенмен қазіргі түсініктің орын алуы капитализмнің қалыптасу және даму кезеңіне сай келеді. Буржуазиялық саяси экономияда кәсіпкерлік түсінігі XVIII ғасырда пайда болды, сонымен қатар «меншік иесі» деген түсінік алды.

Кәсіпкерліктің даму тарихы 4 бағытта дамыды:

1 – бағыт. Кәсіпкерлікті тәуекелдікпен байланыстырды. Бұл бағыттың негізін салушысы болып француз экономисі – Ричард Контильон болып саналады.

Ол мынадай шешімге келеді: «Кәсіпкер болашақтағы мүмкіндіктерді болжап, өзіне табыс табу мақсатында мүмкіндіктерді жүзеге асырады. Сұраныс пен ұсыныс қатынасын ескере отырып, кәсіпкер тауарды арзан бағаға сатып алып, қымбат бағаға сатады».

2 – бағыт. Ж. Сей мен А. Маршалдың көзқарастарымен байланысты. Олардың ойынша өндірістік факторлардың бірі рационалдық комбинацияны жүзеге асыру және қалыпты кәсіпкерлік табыс табу.

3 – бағыт. Кәсіпкерлік теориясын құрудағы негізгісі мен перспективалық бағыт. Бұл бағыттың негізін салушы Шумпеттер. Егер шаруашылық субъектілері жаңа комбинацияны жүзеге асырмаса, ол кәсіпкер болып саналмайды. Кәсіпкерлік функцияларын мынадай адам ғана жүзеге асыра алады. Егер ол сезімтал, инновациялық өзгерістерге икемді адам болса, жаңалықты таба білетін, оның нәтижесін тиімді қолдана білетін тұлға.

4 – бағыт. Бұл бағыттың негізін салған адамдар П. Дюркер, В. Санто олар кәсіпкерлікті менеджментпен тығыз байланыстырады. Кәсіпкерлік пен менеджмент бірін-бірі толықтырып тұрады және құрамдас бөлігі болып табылады. Менеджмент көбінесе кәсіпорынның қызмет көрсету саласына көп көңіл бөледі және кәсіпкерліктің басқару стилін нығайтады.

Дереккөз: malimeter.kz

ЖЕКЕ КӘСІПТІ БАСТАУҒА НЕ КЕДЕРГІ БОЛАДЫ?

Бүгінде өз кәсібін бастағысы келмейтін адамдардың саны кемде-кем. Әдетте, бұл туралы көбісінің армандағанымен, тек аздағаны оны жүзеге асырады. Шын мәнінде, оның себебі мүмкіндіктердің жетіспеушілігінде емес, түрлі сылтауларды іздеуде ғана.

ЖАСЫҢЫЗДЫҢ КІШІ БОЛУЫ

Жас кәсіпкерлердің көпшілігіне бұл кедергі емес. Сіз жас болған сайын күш-қуатыңыз бен әлеуетіңіз сол ғұрлым арта түседі.

ТӘЖІРИБЕНІҢ ЖОҚТЫҒЫ

Егер сіз ешқашан өз кәсібіңізді ашуға тырыспасаңыз, тәжірибені де еш жерден ала алмайсыз. Бос отырғаннан тәжірибе жинақталмайды.

ЖАҒЫМСЫЗ ТӘЖІРИБЕНІҢ БОЛУЫ

Жағымсыз тәжірибе – ол да бір нәтиже! Сіз бастапқыда жіберген қателіктерді ескере отырып, алдағы уақытта оларға жол бермеуге тырысасыз. Атақты кәсіпкер Генри Форд «сәтсіздік – бар-

лығын әлдеқайда ақылмен ойланып қайта бастау мүмкіндігі» деп айтқан.

МАТЕРИАЛДЫҚ РЕСУРСАР- ДЫҢ БОЛМАУЫ

Өз кәсібін ашам деген адамдар үшін бұл да кедергі емес. Әрине, бұл жерде бастапқы капитал қажет. Қаражат табудың бірнеше жолдары бар: жинақтау, несиелену секілді. Статистикалық мәлімет бойынша 5 миллионердің 4-еуі бұл атаққа өз күштерімен жеткен. Қаржы жетпеген жағдайда еңбек етіп жинауға болады.

«ТҰРАҚТЫ» ЖҰМЫС

Жеке кәсіптің тұрақты жұмысқа қарағанда тәуекелі көп. Бірақ «тұрақты» жұмыста сіз өзгелерге қызмет етесіз,

кез келген уақытта жұмыстан шығарылғандардың қатарында болуыңыз да ықтимал. Нағыз тұрақтылық – сіздің тұрақты кіріс көздеріңіздің болуы. Ал ол өз кәсібіңіз болған кезде мүмкін болады.

ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАҒДАРЫС

Қызметін енді бастап келе жатқан кәсіпкер үшін дағдарыс - кедергі де, сылтау да емес. Себебі бұл кезде нарықта бәсекелестердің саны азая түседі.

Жаңа кәсіпті бастау сізден бұл іске толыққанды берілуді талап етеді. Нәтиже тек нақты қызмет жасау барысында ғана пайда болады. Барлығы сіздің қолыңызда!

Дереккөз: www.poznaysebia.com

УЧИМ В ШКОЛЕ – БЕРЕМ В ЖИЗНЬ

Куда бы мы ни шли, что бы не делали, с кем бы не встречались, полезно помнить некоторые уроки, которые преподавали нам всем в школе.

УРОК № 1. ПОДАТЬ СЕБЯ

Вспомните, как в младших классах учились чистописанию. Учитель зорко следил, чтобы работы в тетради оформлялись правильно и аккуратно, без помарок и зачеркиваний. Так ребенку прививался опрятный почерк, и прилежные ученики держали свои записи в чистоте.

Для взрослого человека не менее важно красиво подать себя в жизни. Первое впечатление – самое правильное. Как человек себя преподнесет, такое к нему отношение и в дальнейшем. Люди, прежде всего, обращают внимание на обличье или форму, обходя содержание. Поэтому, посещая собеседования, выходя на работу в новый коллектив, встречаясь с партнерами, следите за внешним видом, чтобы выглядеть на все 100%.

Если же вам требуется написать коммерческое письмо партнеру или покупателю – без аккуратной и грамотной подачи не обойтись.

В бизнесе визитная карточка – это лицо человека. Профессионально оформленная визитка лучше запоминается и отличает вас от конкурентов.

От подачи себя или вашей работы, во многом зависит деловой успех или даже личная жизнь.

УРОК № 2. ТИШИНА НА УРОКЕ

Кто не помнит это «грозное» предупреждение учителя, которому нужно было, чтобы дети сконцентрировались и поработали на уроке самостоятельно. В тишине некоторые люди лучше сосредотачиваются, тогда и решить проблему или важную задачу могут результативнее и быстрее.

В итоге повысится производительность труда. Попросите коллег не отвлекать вас, отключите телефон или уединитесь на это время.

УРОК № 3. ПОДНИМАЕМ РУКУ

Если преподаватель во время уроков задавал вопрос, то ученики поднимали руку и ждали, пока спросят, а не выкрикивали ответы с места. Чтобы тебя выслушали, нас учили слушать других.

Становясь взрослыми, почему-то об этом забываем и, порой, некрасиво и не к месту перебиваем собеседника. Необязательно ведь тянуть руку вверх, когда хотите что-либо сказать, но принципы

участия в беседе каждого присутствующего нужно сохранять.

Участвуя в собрании, мозговом штурме или в научно-исследовательской группе, убедитесь, что громким голосом вы не заглушаете более тихих коллег. Будучи руководителем, оставайтесь благодарными и давайте слово застенчивым и стеснительным работникам, чтобы они не чувствовали себя обделенными и тоже имели шанс высказаться и проявить себя.

УРОК № 4. ДОМАШНЕЕ ЗАДАНИЕ

Согласитесь, дети не горят желанием делать дома уроки, но задание должно быть выполнено и сдано на проверку, иначе обеспечена плохая оценка либо дополнительное занятие после уроков. Поэтому сидят, кричат, но делают.

У взрослых нет мотивации в виде учителя, который объяснил бы, что поставленные задачи нужно выполнять вовремя, пусть даже рутинные и скучные, а не откладывать решение на завтра или с понедельника. От этого зависит успех в бизнесе или в научных разработках.

Мониторите ли рынок для составления бизнес-плана, готовите речь в суде, разрабатываете проект, относитесь к делу серьезно и ответственно. Мотивируйте себя, установите и контролируйте крайние сроки для выполнения работы, перенесите некоторые личные дела или встречи.

УРОК № 5. ПЕРЕМЕНА

Важно, чтобы дети между уроками расслабились и перекусили, отдохнули или поиграли на свежем воздухе, спокойно приготовились к следующему занятию.

Для студентов или самостоятельно занятых людей это правило не менее актуально. Для лучшего усвоения материала или концентрации на серьезном деле нужны кратковременные перерывы.

Чтобы расписание дел эффективно отразилось на работоспособности и принесло пользу, используйте интервалы на отдых. Погуляйте, посмотрите фильм, почитайте книгу или проведите время с друзьями.

Источник: www.poznaysebia.com

КАК И ЧТО НУЖНО ДЛЯ ОБРЕТЕНИЯ ВАЖНЫХ НАВЫКОВ ДЛЯ МОЛОДЕЖИ?

Сегодня, благодаря интернет-технологиям, курсам, тренингам, обучающим программам, каждый желающий может в короткие сроки овладеть необходимыми навыками.

Ниже представлен список умений, которые желательно обрести современной молодежи. Нужно надеяться на себя и самостоятельно развивать ценные навыки, которые пригодятся в реальной жизни для самореализации и достижения успеха.

2-5 лет

- (Заниматься 20-30 минут в день до трех лет)
- (Заниматься 30-60 минут в день в 3-5 лет)
- Выучить буквы алфавита
- Счет до десяти на родном языке
- Счет до десяти на английском
- Знать 50 слов на английском (цвет, числа, животные)
- Пользоваться телефоном, планшетом, компьютером
- Посещать спортивные и творческие кружки (например: танцы, рисование)
- Кататься на 4-х колесном велосипеде и роликах
- Читать по слогам
- Счет до 100
- Ежедневно учить стихи
- Основы безопасности дома и на улице

5-7 лет

- (Заниматься 1-3 часа в день)
- Начальный уровень английского
- Знание родного языка
- Уметь правильно фотографировать
- Научиться плавать
- Посещать спортивные и творческие кружки (например: танцы, рисование, шахматы)
- Кататься на 2-колесном велосипеде
- Знать, что такое деньги и пользоваться ими, вести баланс карманных денег
- Развитие памяти и внимания
- Умение писать расписание дня
- Играть в логические игры и решать задачи
- Научиться писать
- Умение пересказывать
- Основы безопасности на улице

7-10 лет

- (Заниматься 3 часа в день)
- Хорошо пользоваться компьютером
- Бытовой уровень знания английского
- Улучшать знания родного языка
- Улучшать навыки фотографирования
- Посещать спортивные и творческие кружки
- Уметь хорошо плавать
- Медитировать
- Развитие памяти и внимания
- Писать расписание дня и уметь самостоятельно заниматься
- Играть в детские логические игры и решать головоломки
- Пройти курс ЗОЖ (питание, спорт, медицина, виды оздоровления)
- Анатомия
- Обрести свой компьютер
- Пользоваться интернетом

- Сочинительство
- Оригами
- Самостоятельно проводить эксперименты

10-15 лет

- (Заниматься 3-4 часов в день)
- Скорочтение и методики запоминания
- Тренинг по лидерству, общению, саморазвитию
- Обрести опыт самостоятельного заработка (получить деньги не от родственников)
- Начальные навыки программирования
- Умение ставить цели и достигать их
- Волонтерство (посетить организованные мероприятия)
- Хорошее владение английским
- Вести свой блог, социальную страницу, ежедневник
- Слепая десятипальцевая печать
- Основные компьютерные программы
- Публичные выступления
- Психологические кружки
- Оказание первой медицинской помощи
- Основные медицинские навыки (порезы, ушибы, отравление и т.д.)
- Основные знания про работу (что это, почему работают, кем работают, что делают и т.д.)
- Графические редакторы Photoshop, Illustrator
- Знакомство с психологией
- Общение в интернете (безопасность, правила, способы — форум, скайп и т.п.)
- Интернет (поиск, регистрация, аккаунты, веб-дизайн, почта, облако, покупки, подписка, деньги

и т.д.)

- Пройти курс ЗОЖ (питание, спорт, медицина, виды оздоровления, йога) — второй курс
- Умение составлять бизнес-план
- Разбираться в рекламе и PR
- Знание этикета
- Знание 2-го иностранного языка (например: французского, испанского, немецкого)
- Свободное владение английским
- Туризм с палаткой
- Презентации
- Блоггинг
- Умение строить свое тело (фитнес/тренажерный зал)
- Обращение всей бытовой техникой
- Создание портфолио
- Знание прав человека
- Ориентироваться в работе социальных служб
- Отображение информации (таблица, графика, презентация, mind maps, инфографика, схема, диаграмма)
- Проработать «А что, если бы...?» (например: не вымерли динозавры, в мире не было денег и т.д.)
- Решение головоломок
- Знать устройство окружающих предметов
- Ориентироваться в городе

15-20 лет

- (Заниматься 3-5 часов в день)
- Знание 3-го иностранного языка
- Отличное владение английским
- Опыт заработка на личные расходы
- Курсы самозащиты
- Получить водительские права
- Выбрать и пройти тренинги и курсы (онлайн и офлайн)
- Умение играть в основные спортивные и логические игры
- Различные направления психологии (женская, мужская, состояние

и т.д.)

- Изучение и опыт в бизнесе
- Строеение техники (компьютер, фотоаппарат, машина, бытовая техника и другая)
- Экономика (деньги, банки, работа, товары, производство, ответственность, магазины)
- Кулинария
- Культура и искусство (музеи, театры, книги, музыка, кино, история)
- Медицина и здоровье (лекарства, лечение, личная безопасность, анатомия)
- Общество (религия, законы, политика, мода)
- Создание электронной книги/методички
- Познакомить со всевозможными видами хобби
- Личность (духовность, интуиция, характер, счастье, чувства, сила воли, целеустремленность)
- Привычки (здоровые, вредные привычки и их влияние на жизнь)
- Умение медитировать, расслабляться, концентрироваться, преодолевать себя
- Умение выстраивать правильные приоритеты
- Умение ставить большие цели и достигать их
- Создание инфопродукта
- Законы мира, духовности, бизнеса
- Продажи
- Нетворкинг
- Умение ориентироваться в большом объеме информации и находить нужное
- Умение создавать свой контент (тексты, качественные фото, презентации, видео, стихи и т.д.)
- Умение находить свои слабые стороны и исправлять их
- Работа с продуктами Adobe: Photoshop, Illustrator, Lightroom, Dreamweaver, Acrobat, Premiere, InDesign
- Основы 3Ds Max
- Основы навыков продаж, маркетинга, рекламы, PR, брендинг
- Основы автоматизации предприятия 1С
- Ораторское искусство
- Обработка видео (например, с Movavi Video Suite)
- Виды афер (секты, цыгане, в интернете, в людных местах, в путе-

шествиях и т.д.)

- Тайм-менеджмент (распорядок дня, планирование, постановка целей и т.д.)
- Коучинг
- Ответственность (делать обещанное, работа в команде, добиваться результата, лидерство и т.д.)
- Умение разбираться в людях
- Путешествия (экскурсии по городу, стране, тур по Европе)
- Вести дневник успехов и достижений
- Овладеть интересными фокусами
- Пройти курс массажа
- Управление проектами, бизнес-планирование
- Получить дипломы о прохождении онлайн курсов ведущих университетов мира
- Обучиться поиску работы и прохождению собеседований
- Лидерство
- Переговоры и дискуссии
- Психология денег
- Создание портфолио
- Поиск недостающих навыков и обучение им
- Проведение вебинаров и конференций
- Организация мероприятия своего или чужого
- Создание сайтов
- Разработка приложений
- Хэндмейд, создание украшений

Отдельно для девушек

- Курсы макияжа, ухода за собой
- Шитье

Отдельно для парней

- Устройство машины

Источник: www.poznaysebia.com

ОҚУДА ОЗАТ БОЛУ ҮШІН БІРНЕШЕ КЕҢЕСТЕР

БІРІНШІ КЕҢЕС

Мен сендермен білім алуда үлкен жетістіктерге жету сырларымен бөліскім келеді. Сонымен, егер сен бірдені жақсылап меңгеріп алғың келсе, мұны басқа біреуге үйретіп, түсіндіруге тырыс. Сабағын түсінбей жатқан бір адамды таңда (досың, құрбың, сыныптасың, інің, қарындасың/сіңлің), ал егер ондай адам жоқ болса – білімді анаңмен, әкеңмен, апаңмен және т.б. бөліс.

ЕКІНШІ КЕҢЕС

«Жоспарлау» дегенді, бәлкім, сен қызықты және еліктіретін дүние деп елестете алмайтын шығарсың. Бірақ білім алу жолында дәл осы жоспарлау сенің сенімді досыңа айналмақ. Жоспарлау адамға бірсарынды, қызықсыз жұмысқа аз уақыт жұмсауға мүмкіндік береді. Күн тәртібін жоспарлап үйрен.

ҮШІНШІ КЕҢЕС

Барлық істі жасап бітіру мүмкін емес деген сөзді естіген шығарсың? Шынымен, қандай да бір жұмысты бастағанда, оның көлемі жайлы ой толыққанды жұмыс істеуге кедергі келтіреді. Кез келген істің ең негізгі түбірін көре біл, сонда жетістікке жетесің. Сабақты жақсы оқып, сәттілікке жетудің басты құпиясы өз табысыңды байқап, соған масаттану деп ойлаймын. Әрине, сенің ілгері қадамдарыңды мұғалімнің байқаса тіпті жақсы, бірақ өзің де байқап үйрен. Кейде көп дайындалып, лайықты баға ала алмай қалған кездер болады. Бұл көңіліңе күйбең түсіріп, сәттілікке деген

сенімді сөйлетеді... Бірақ білімділіктің басты нәтижесі – баға емес екенін біз жақсы білеміз, өмірге қажет болатыны – бастағы білім мен тәжірибе.

ТӨРТІНШІ КЕҢЕС

Бір парақ қағазға жоғары қарай көтеріліп бара жатқан баспалдақ сал да, күнделікті өз сәттіліктеріңді еске алып, жоғары қарай өрмелеп бара жатқаныңды белгілеп отыр. Ескерте кетейін: жоғары көтерілуге саған төзім мен еңбек қажет, олар бәрін жеңетінін білесің.

БЕСІНШІ КЕҢЕС

Жаман әдеттер мен олардан арылу керектігі жайлы мұғалімдер де, ата-анаң да, бәрі айтады. Ал мен саған адамның күш-жігерін қажет ететін пайдалы әдеттер жайлы айтпақпын. Біз солардың көмегімен жалқаулығымызды жеңе аламыз, зеріктіретін жұмысты істейміз, білім аламыз, табысқа жетеміз, сол себепті күш-жігерімізді дамытайық.

Есіңде болсын! Жігерін басқара алатын адам ғана еркін адам! Жаман әдеттер мен олардан арылу керектігі жайлы мұғалімдер де, ата-анаң да, бәрі айтады. Ал мен саған адамның күш-жігерін қажет ететін пайдалы әдеттер жайлы айтпақпын. Біз солардың көмегімен жалқаулығымызды жеңе аламыз, зеріктіретін жұмысты істейміз, білім аламыз, табысқа жетеміз, сол себепті күш-жігерімізді дамытайық. Есіңде болсын! Жігерін басқара алатын адам ғана еркін адам!

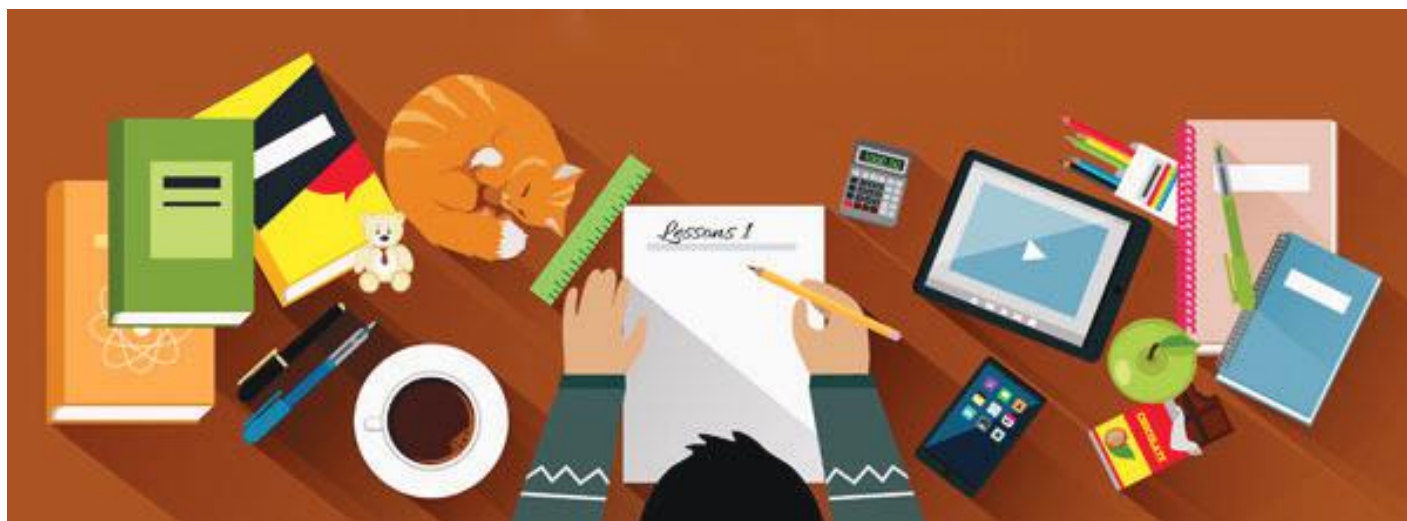
ҮЙ ЖҰМЫСЫН ЖАСАУДЫҢ ҚҰПИЯСЫ

Өкінішке орай, үй жұмысын тапсырмайтын мектеп жоқ. Үй жұмысын орындау үшін уақытың мен күшіңді сарп етпей, орынды жұмсауды қалай үйренуге болады? Үй жұмысын орындауда қай сабақтан қиналатыныңды, ал қай сабақты жеңіл орындайтыныңды білетін шығарсың? Бәлкім, кейбір тапсырмаларды орындау үшін ересектердің көмегі қажет болар? Қай сабақтан қиналатыныңды, ал қай сабақты оңай түсінетініңді анықтап алуға тырыс.

Анықтап алған соң, келесі жоспар бойынша әрекет жаса:

1. БАР ЖІГЕРІҢДІ ЖИНАП ЖАЗУ ҮСТЕЛІНЕ ОТЫР.
2. ӘР ТАПСЫРМАНЫ ҚАНША УАҚЫТТА БІТІРЕТІНІҢДІ БОЛЖАП, СОҒАН САЙ ӘРЕКЕТ ЖАСА.
3. «ҚИЫН» ЖӘНЕ «ЖЕҢІЛ», ЖАЗБАША ЖӘНЕ АУЫЗША ТАПСЫРМАЛАРДЫ КЕЗЕКТЕСТІРІП ОТЫР.
4. ҚЫСҚА ҮЗІЛІС ЖАСА.
5. ҮЙ ЖҰМЫСЫН ЖАСАП БІТІРГЕН СОҢ, ҚАЖЕТТІ ЗАТТАРДЫҢ БӘРІН ПОРТФЕЛЬГЕ САЛ.
6. МІНДЕТТІ ТҮРДЕ ДЕМАЛ!

Дереккөз: Бизнес сабақтары. Кәсіпкерліктің жедел курсы. 2016 ж.

14 ВЕЩЕЙ

КОТОРЫЕ СТОИТ ИЗУЧИТЬ
ЕЩЁ В ШКОЛЕ

Есть вещи, которые нужно изучить ещё в малом возрасте. Благодаря определённым правилам, постулатам, советам, вы сможете изменить свою жизнь к лучшему и полностью управлять происходящим. Чем раньше вы начнёте применять описанные советы, тем быстрее ощутите эффект.

1. Используйте правило Парето 80/20

Чтобы заработать 80 процентов вашей зарплаты, вам понадобится только 20 процентов работы. Всё остальное время вы занимаетесь совершенно ненужными делами, которые не принесут вам прибыли.

2. Всегда будьте на шаг впереди

Стараясь жить по такому принципу, вы будете ощущать полный контроль над ситуацией, тем самым избавившись от ненужных потрясений и неприятных сюрпризов.

3. Никогда не критикуйте себя больше, чем вы заслуживаете

Если вы будете постоянно себя ругать, вы создадите дополнительные проблемы, побороть которые не так просто. Цените ваше время и не устраивайте борьбу внутри себя.

4. Перед тем, как что-то получить, нужно что-то отдать

Поступайте чётко в таком порядке. Через некоторое время вы заметите, что стали получать намного больше, чем отдаёте.

5. Живите по закону Паркинсона

Всё, что вы запланировали можно сделать гораздо быстрее. Ключ в том, что чем больше времени вы выделите на какое-то действие, тем дольше вы будете его выполнять. Ставьте перед собой максимально короткие сроки на выполнение задуманного.

6. Не нужно бояться ошибок и неудач

Лучшим способом научиться чему-то будет самостоятельное освоение задачи и попытки её решения. Если вы упорно

что-то делает – успех обеспечен, однако, делая задуманное самостоятельно, ошибаясь, множество раз, вы станете экспертом в вашем деле.

7. Коллективная работа

Одним из самых эффективных способов выполнения скучной, однообразной и масштабной задачи будет делегирование работы. Работайте в коллективе, равномерно распределяя задачи между всеми участниками.

8. Настройте контакт с аудиторией

Везде где бы вы ни были, представьте, что перед вами ваши близкие и друзья. Старайтесь чувствовать себя максимально свободно и общайтесь именно в такой манере. Это позволит вам без проблем выступить на деловой встрече или важном собеседовании.

9. Не стоит сравнивать себя с окружающими

Как только вы начинаете сравнивать себя с другими людьми – вы пропали. Не позволяйте себя контролировать внешнему миру, иначе вы гарантировано получите резкие перепады настроения и возможно полный провал.

Намного полезнее будет сравнивать себя с собой же. Для того, чтобы видеть ваш рост, необходимо постоянно смотреть на прошлого «я». Благодаря такому способу сравнения, вы заметите, насколько далеко продвинулись в развитии. Конечно, не каждый достиг каких-то невероятных результатов, однако такой метод сравнения поможет вам обрести внутри себя чувство спокойствия и значительно укрепит вашу силу воли.

10. Вы будете тем, о чём думаете

Если вы хотите добиться отличного результата в любой сфере жизни, вам стоит постоянно настраивать себя на позитив, быть уверенным в своём успехе. Смотрите на мир так, как вы его хотите видеть. Вы приятно удивитесь, насколько изменится обстановка вокруг вас, если вы поменяете своё отношение к происходящему.

11. Любите, когда вас благодарят и вы будете счастливыми

Чувство благодарности, по мнению учёных, человек испытывает очень непродолжительное время. Но, если человек регулярно благодарит кого-то, он и сам получает благодарность. Это значи-

тельно улучшает настроение и повышает самооценку. Чувство благодарности поможет вам поддерживать отличные отношения, как с другими людьми, так и с самим собой.

12. Пользуйтесь всеми преимуществами РАС

Данная аббревиатура расшифровывается, как ретикулярная активизирующая система. Она находится в мозге и отвечает за концентрацию. Если вы постоянно будете развивать этот навык, вы значительно улучшите свою память и сможете держать в голове большой объём информации. Это вам может пригодиться, как на обычном свидании, чтобы запомнить всё, что вам скажет ваш партнёр, к примеру, о своей семье, так и во время важной презентации на семинаре.

13. Около 90% того, о чём вы переживаете, чего боитесь – не произойдёт никогда

Помните, что наш мозг – искусный фантазёр и все страхи у вас только в голове. Даже если выдуманная ситуация произойдёт, она, зачастую, выглядит не так страшно, как вы себе это представляли.

14. Не принимайте всё близко к сердцу

Иногда нужно уметь быть безразличным к множеству вещей, которые вас окружают. Если вы будете всё слишком серьёзно воспринимать, это может навредить вам в физическом смысле. Проблемы с сердцем никому не нужны. Поэтому старайтесь жить с юмором и чаще будьте безразличным к происходящему.

Как вы видите, всё достаточно просто, если знать, в каком направлении двигаться. Пользуйтесь этими правилами, и вы гарантированно получите от жизни то, чего хотите.

Источник: www.poznaysebia.com

ТАЙМ МЕНЕДЖМЕНТ НЕМЕСЕ УАҚЫТ ҮНЕМДЕУ

Жұмыс кенесі екінші үйіңіз болды ма? Туыстарыңызға қарағанда әріптестеріңізді жиі көресіз бе? Туған-туыстарыңыздың проблемаларына соңғы рет қашан көңіл бөлгеніңізді ұмытып қалдыңыз ба? Тайм-менеджмент жайлы ойлануға уақыт келді: уақытты бағалауды және бір минут болсын уақытты босқа жоғалтпауды үйрену қажет. Бір мақаланы оқи салып, тайм-менеджмент дағдысын меңгеріп алу, әрине мүмкін емес. Алайда жүріс-тұрысыңызға қажетті түзетулер енгізу мен назар аударуға тұрарлық тұстарды анықтауға әбден болады. Бұл мақалада біз сіздерге тайм-менеджмент бойынша 8 практикалық кеңес береміз. Ұсынылатын кеңестер оңай әрі күнделікті өмірде өте қажетті.

Райымбек ауданы, Кеген ауылы

КЕҢЕС 1

Әдеттеріңіз бен шұғылданатын істеріңізді анықтап алыңыз. Ол үшін 1-2 апта бойы күнделікті атқаратын тірліктерді белгілеп отыратын күнделік арнаңыз немесе ұялы телефоныңызға жазып жүріңіз. Тек жұмыс, мерекелік шаралар, әңгіме-дүкен мен кездесулерді ғана жазып қоймай, ойларыңызды да түртіп отырыңыз. Бұл сіздің уақытыңыздың қайда кетіп жатқанын және күні бойы қанша іс атқаратыныңызды анықтауға көмектеседі. Сонымен қатар, бұл әдіс - ешқандай пайда әкелмейтін істерді анықтауға да ықпалын тигізеді. Мысалы, әріптесіңізбен ауа райы жайлы әңгімелесу, қызық емес телебағдарламаларды қарау және т.б.

КЕҢЕС 2

Жоспарлаумен айналысу Күндік жоспарыңыз толығымен дайын болмағанша, жұмыс күніңізді бастамаңыз. Іс-шараларыңызды кешкісін немесе жұмыс уақыты басталмас бұрын жоспарлаңыз. Жоспарланған істеріңіздің кемінде жартысы нақты нәтиже алуға бағытталған болсын. Маңызды істеріңізге (ойлануға, іс-шараларға) нақты уақыт қойыңыз. Қашан басталып және қашан аяқталатын уақыттарын анықтаңыз. Жетістікке әкелмейтін жұмыстарыңызға (іс-шараларға, кездесулерге) уақыт шектеуін қойыңыз.

КЕҢЕС 3

Демалуды да ұмытпаңыз. Күндік жоспар құру барысында демалуға уақыт бөлуді де ұмытпаңыз. Ол тек түскі ас үзілісі ғана емес, 15 минуттық кофе-брейк те болуы мүмкін немесе жарты сағаттық тынығу (тыныштықта босаңсу - тек жеке кабинетіңіз болса ғана мүмкін).

КЕҢЕС 4

Өзіңмен-өзің қалу. Мысалы, маңызды мәселемен айналысу кезінде кабинет есігіне «Мазаламаңдар» тақташасын іліп қойыңыз. Хатшыңызды шұғыл жұмыс кезінде ешкіммен байланыстырмауын және ешкімге кіруге рұқсат бермеуін ескертіп қойыңыз.

КЕҢЕС 5

Біртекті жұмыстарды топтарға біріктіріңіз. Айналысып отырғаныңыздың бәрін тастап, жаңа ғана келген электронды поштаңызды оқуға көшпеніз. Тап осылай, сізге телефон арқылы хабарлаған проблемаларды бірден шешуге кіріспеніз. Есіңізде болсын, тіпті аса жедел істер де 15 минут күте алады, ал шұғыл еместері онсыз да... Телефон келіссөздеріне, хабарламаларды оқуға (электронды поштаны), есептеулер жүргізуге және басқа осындай біртекті жұмыстарға арнайы уақыт бөліңіз. Жасалған график уақытын сақтауға тырысыңыз.

КЕҢЕС 6

Жетістік жайлы ойлаңыз. Кез келген жұмысты бастамас бұрын, оның қалай аяқталғанын қалар едіңіз соны ойлаңыз. Тапсырманың орындалуынан нені күтесіз? Тіпті, бұл жұмысқа не үшін кірістіңіз? Мысалы, сіз біреуге телефон соқпақшысыз. Қоңырау қандай нәтиже бермек? Не себепті телефон соғып оты-

рғаныңызды ішіңізден талдаңыз.

КЕҢЕС 7

Жаман әдеттеріңіз бар ма? Компьютердегі артық ұяшықтарды (ойын, әлеуметтік желілер, ойын-сауық порталдар, ақпарат сайттары және тағы басқа қажеті жоқ беттер) жабыңыз. Егер шылым шегетін болсаңыз маңызды жұмыс барысында одан бас тартыңыз: 1-2 сағат темекі шекпесеңіз өліп қалмайсыз. Дәлізде кездейсоқ кездескен әріптестеріңізбен әңгіме-дүкен құрмаңыз. Алдағы демалыста не істейтініңіз жайлы армандамаңыз. Жалпы айтқанда, сізді аз уақытқа болса да алаңдататын нәрселерден аулақ болыңыз.

КЕҢЕС 8

Бәрін бірден үлгеруге ұмтылмаңыз. Барлық істі тындыру мүмкін емес: бір жұмысты орындаған абзал, содан соң кезекке жаңасы келеді. Естеріңізде болсын, жетістіктің сыры санда емес, сапада: «асықпаған арбамен қоян алады», - дейді атам қазақ. «20% атқарылған іс 80% нәтиже береді» деген Парето заңын да естен шығармаңыздар.

Толығырақ: www.massaget.kz

Баянауыл ауданы,
Жүсіпбек Аймауытов ауылы

БАЛАҒА ЖАДЫНАМА

1. Бейтаныс адамдардан тәттілер немесе сыйлықтар алма және ата-аналарыңа айтпастан, тіпті саған бірдеңе көрсетем, көлікпен серуендетем немесе компьютерлік ойынды ойнауға берем деп уәде берсе де олармен ешқайда барма. Көшеде танымайтын көліктерге жақындама.
2. Егер сенімен бөтен адам тілдесе, біліп қой, саған оның өтінішіне көңіл бөлмеуге, үндемей кетіп қалуға не қашып кетуге болады. Бұл әдепсіздік емес – ол қауіпсіздіктің кепілі. «Жоқ» деп айтуға ұялма!
3. Егер сенің досыңды танымайтын адам бір жаққа алып бара жатқанын көрсең, өздігінен оларды аңдуға талпынба. Үлкендерді көмекке шақыр!
4. Кел келген қиын жағдайда сен полицейлерге, балалы ата-аналарға, дүкендердің сатушыларына өтініш жасай аласың.
5. Егер сені қорқыту немесе күш көрсету арқылы бірдеме жасауға мәжбүрлесе, саған қатты айғайлауға, тістеуге, құтылуға тырысып, қашып кетуге болады және қажет.
6. Сені алаңдататын барлық жағдайлар туралы ата-анаңа айтуға болады және қажет. Олар сенімді адамдар.

Қауіпті жағдайда мына телефон нөмерлеріне қоңырау шалу керек:

Полиция – 102

Жедел жәрдем – 103

Ата-аналары мен достарына

Сенім телефоны 8 (7172) 74 25 28 немесе 111

Дереккөз: «Қазақстан балалары» журналы

ПАМЯТКА РЕБЕНКУ

1. Не принимай от незнакомых людей сладости или подарки и тем более не ходи с ними никуда без ведома родителей. Даже если тебе обещают что-либо показать, покатать на машине или дать поиграть в компьютерную игру. На улице не подходи близко к незнакомым машинам.

2. Если к тебе обращается незнакомый человек, знай, что ты можешь просто проигнорировать его обращение, молча уйти или даже убежать. Это не невежливость, а залог безопасности. Говорить «НЕТ» - нормально!

3. Если ты видишь, как незнакомый человек куда-то уводит твоего друга, не пытайся сам проследить за ними. Позови на помощь старших!

4. В любой сложной ситуации ты можешь обратиться к полицейским, родителям с детьми, работникам магазинов.

5. Если тебя принуждают сделать что-либо угрозами или с помощью насилия, ты можешь и даже должен громко кричать, кусаться, постараться вырваться и убежать.

6. Обо всем, что тебя тревожит, можно и нужно рассказать родителям. Это люди, которым ты можешь доверять.

В случае опасности тебе следует позвонить:

Полиция – 102

Скорая помощь – 103

Родителям и друзьям

Телефон доверия 8 (7172) 74 25 28 или 111

Источник: Журнал «Қазақстан балалары»

“Құндылық шәкілі”

Тізімделген жеке құндылықтардың әрқайсысына баға беру қажет. А, Б, В, Г бағандарын кезегімен толтыру жүргізілуі керек. Әр бағанға маңыздылығына қарай 0-ден 5-ке дейін балл қою керек.

#	ЖЕКЕ ҚҰНДЫЛЫҚТАР	А	Б	В	Г
1	Жетістік, кемелдікке ұмтылыс, шеберлік				
2	Тұлғаның дамуы				
3	Авантюра, жаңа, ауыр, алайда қызықты тәжірибие				
4	Ынтықтық, басқа адамдармен тығыз қарым-қатынас				
5	Басқа адамдарға ықпалы, бедел, билік				
6	Серіктестік, жұмыскерлердің басқа адамдармен тығыз қарым-қатынасы				
7	Жаңашылдық, өз ойын білдіру				
8	Экономикалық қауіпсіздік				
9	Отбасылық бақыт				
10	Еркіндік, тәуелсіздік				
11	Өсім, тұлғалық даму, потенциалды қолдану				
12	Атының өшпеуі (балардағы жалғастық, атақ, ықпалы)				
13	Ішкі үйлесімділік, өзімен өзі болу				
14	Елігу, “тамырға” тиесілік сезімі				
15	Ақша жасау, байлық арттыру				
16	Тәртіп, тұрақтылық, тыныштық				
17	Физикалық жайлылық, денсаулық және қауіпсіздік				
18	Көңілдену, көңіл көтеру, ойын-сауық				
19	Жауапкершілік, маңызды нәтижелерге қол жеткізу				
20	Өзін-өзі құрметтеу, абырой, және тәуелділік сезімі				
21	Қоғамға қызмет ету, басқаларға қызмет көрсету				
22	Мәртебе, құрмет, тану, басқаларды құрметтеу				
23	Басқалармен жарыстағы жеңісі.				

А бағаны:

Келесі өлшем шкаласы бойынша өмірлік құндылықтарға қол жеткізуге сіз үшін қандай жолдар болғанын анықтаңыз

- 0 – ештеңе
- 1 – өте аз
- 2 – аз
- 3 – белгілі бір мөлшерде
- 4 – көбірек
- 5 – өте көп мөлшерде

Мысалы бірінші құндылық «Жетістік, жетістікке ұмтылыс, шеберлікті» оқи отырып, сіз өзіңіздің өміріңіздің осы құндылығын дамытуға Сіз қаншалықты жылжыдыңыз. Сіз қазіргі уақытта осы сұраққа «белгілі бір орта» деп жауап беретін болсаңыз 3 санын қойыңыз. Б және В бағандарын толтыру алгоритміде ұқсас.

Б бағаны:

Қазіргі сәтке сіздің қолыңыздан келгенінен аз мөлшердегісіне қол жеткізгеніңізді сезіміңізді белгілеңіз

- 0 – байыпсыздық
- 1 – түңілу
- 2 – мұн
- 3 – жабырқау
- 4 – қорқыныш
- 5 – жұтандану

В бағаны:

Қазіргі сәтке сіздің қолыңыздан келгенінен көп мөлшердегісіне қол жеткізгеніңізді сезіміңізді белгілеңіз

- 0 – байыпсыздық
- 1 – қуаныш
- 2 – бақыт
- 3 – шаттық
- 4 – масаттану
- 5 – есерлену

Г бағаны:

А және Б бағандарындағы сандарды жинақтаңыз да, атаулы бағанда алынған нәтижені жазыңыз. Алынған сома әрбір және өмірлік құндылықтың қаншалықты маңызды екендігін көрсетеді.

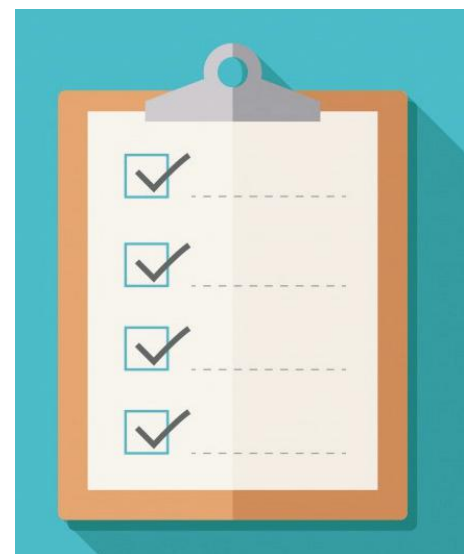
Б және В бағандарында сома алынғаннан кейін бірінші орында барынша жоғары бағалар саны бойынша қандай құндылықтар болғанына назар аударыңыз? Қандайлары екінші орында? Оларды жазып алыңыз және Сіз оған дейін алдыңызға қойған мақсаттарға сәйкес келетіндігін ойланыңыз. Керісінше құндылықтар бір біріне қарама қарсы болмауы керек.

Мысалы тестілеу нәтижесінде басым құндылықтар «авантюра, жаңа, ауыр, алайда қызық тәжірибе» № 3 құндылық», сонымен қатар ақша жасау тілегі, байлық арттыру» № 15 құндылық»,

алайда мұнда физикалық жайлылық, денсаулық және қауіпсіздік» № 17 құндылық» немесе алдағы жұмыстың сәйкес көңілдені, көңіл көтеру, ойын-сауық № 18 құндылығы қажет. Мұндай жағдайда іспен шұғылданғаннан иемгері таңдау жасауға тура келеді.

Нәтижелері сізді таң қалдырып немесе көңіліңізді қалдыруы мүмкін.

Сол туралы ойланыңыз және құндылықты қажет еткен уақытта жасауыңызға болатындығын есте ұстауға болады! Бұл үшін сізге құндылықтар тізімін Сіздің өміріңізге сәттілік бағыттауы керек бастысы – оларды назарда ұстаңыз!

БИЗНЕС-ИДЕИ ДЛЯ СТУДЕНТОВ И ШКОЛЬНИКОВ

У девушек и юношей, учащихся в школе или в университете, много свободного времени и энергии. В статье предложено несколько идей бизнес-стартапов, которые напрямую связаны с процессом обучения, для школьников и студентов.

Разработка дизайна и последующая продажа одежды или аксессуаров с лейблом учебного заведения

Перед началом открытия такого рода бизнеса, следует договориться об этом с директором, деканом или ректором университета.

Большим спросом будут пользоваться белые рубашки, галстуки, тенниски и футболки (для занятий физкультурой), значки. Последние особо понравятся выпускникам, которые захотят купить сувенир на память себе или своим родственникам.

Фирменную эмблему можно попросить у администрации учебного заведения. Больших усилий и знаний, составление макета для нанесения не потребует. Всегда можно обратиться в компании, которые специализируются на брендировании вещей. Рекомендуется разработать несколько макетов с различным дизайном. Заказывать новую партию брендированных вещей желательно, когда почти все товары уже проданы.

На популярные товары цены можно поднимать на 20-100% от их себестоимости. Школьную или университетскую атрибутику лучше всего продавать в самом начале учебного года, календарные и профессиональные праздники, День школы и ВУЗа.

Преимуществом этого бизнеса является минимум риска. В случае плохой продажи, Вы просто останетесь с небольшим количеством непроданных товаров, которые можно будет использовать самому или в качестве подарков.

Создание качественных подсказок и шпаргалок

Сборники со всевозможными шпаргалками и подсказками пользуются популярностью среди учащейся молодежи. Но проблема в том, что порой они не отличаются достоверностью информации и высоким качеством. К слову, большинство преподавателей уже наизусть знают подобные сборники. Использование некачественных готовых шпаргалок может привести к плохой отметке или вовсе провала на экзамене.

Если Вы относитесь к тем людям, которые без проблем составляют собственные шпаргалки исходя из программной литературы, то этот стартап специально для Вас. Компоновать готовые тексты необходимо в электронном виде, не крупнее 8 кегля. На листе формата А4 необходимо разместить как можно больше полезных ответов.

Шпаргалки лучше составлять по различным предметам на протяжении всего учебного года. Так как учебная программа особо не изменяется в течение нескольких лет, то текст шпаргалки часто менять не надо будет. Рекомендуется продавать сборники с ответами в печатном виде, так распространения среди учащихся почти не будет.

Написание рефератов, контрольных, курсовых, дипломных и магистерских работ

Сегодня этот бизнес-стартап набирает популярность. И это неспроста, написание подобных работ довольно прибыльное дело. Стоит отметить, что цена на каждую работу выставляется индивидуально. Все зависит от предмета исследования, особых требований, графическому оформлению. Так же дополнительно оплачивается срочность выполнения. В основном реферат пишется в течение 5-7 дней, курсовые и дипломные работы – 3-4 месяца.

Постоянно совершенствуете свои навыки в написании текстов, работайте не только по одному предмету, сотрудничайте со многими электронными библиотеками. И тогда Ваш бизнес будет приносить хорошую прибыль.

Бизнес по обслуживанию и настройке гаджетов

Большинству новичкам-пользователям необходима помощь в настройке опций и разных возможностей планшетов и смартфонов, в дополнительной установке необходимых программ. Основными услугами такого сервиса могут стать: наклеивание защитной пленки на экран устройства; инструктаж новичка и первоначальная настройка гаджета; установка или удаление программ, игр, приложений; регистрация нового аккаунта в интернет-магазинах.

Для начала бизнеса не потребуется большого капиталовложения. Вам необходим будет только компьютер с подключенным интернетом, а так же хорошо освещенная небольшая комната.

Создание портала для учащихся

Сегодня, наверное, уже у каждого учебного заведения есть свой собственный web-сайт. В основном там пишется его история, фотографии преподавателей и выпускников. Поэтому целесообразно создать и наполнить web-ресурс, который будет интересен и полезен всем учащимся. К примеру, можно будет писать новости из жизни учеников, объявления о работе, можно даже выкладывать учебные материалы и конспекты лекций.

После привлечения посетителей на сайт, Вы можете заработать на нем, размещая рекламу. Сегодня это самый популярный вид заработка в сети.

Источник: www.poznaysebia.com

ПЛАН САМОВОСПИТАНИЯ ДЛЯ НЕУВЕРЕННОГО В СЕБЕ ЧЕЛОВЕКА

Самым первым шагом в процессе составления любого плана самовоспитания, а особенно для неуверенного в себе человека, является принятие решения о том, что этот План Самовоспитания все-таки необходим.

Далее необходимо выяснить для себя, что на данный момент представляет собой ваше «Я». Отметим, что этот этап довольно сложен – разобраться в себе «от» и «до» получится далеко не сразу.

Каждая личность содержит ядро, проявляющееся всегда, в независимости от характера ситуации и «ситуативное «Я», подобно хамелеону меняющееся соответственно обстоятельствам.

Затем обязательно нужно нарисовать себе идеал вашего «Я», к которому бы вы хотели стремиться.

Итак, берем ручку и бумагу и начинаем составлять План самовоспитания. Практика показывает, что наиболее действенный план самовоспитания по сути своей – перечень самообязательств, последовательность которых примерно следующая:

1. Составление режима дня и твердое его соблюдение
2. Доводить начатое дело до конца
3. Все, что делаем – делаем максимально эффективно
4. Обучение самообладанию и самоконтролю

Это «скелет» любого плана самосовершенствования, действие которого проверено веками.

Приучив себя к выполнению этих условий, человек шутя, справляется с абсолютно любой задачей, и претерпевает удивительные метаморфозы: неуверенный обретает твердость, раздражительный – уравновешенность, расплывающийся – сосредоточенность и т.д.

На первом этапе необходимо планировать каждый день. План составляется накануне и подвергается анализу вечером следующего дня. Затем можно планировать недели, месяцы и даже годы. План самовоспитания должен работать на поставленные цели, иначе никакого смысла в таком плане не будет. А цели определяются исходя из того, что имеем на данный момент и чего хотим достичь. Так что на самом деле все очень просто.

Источник: www.poznaysebia.com

7 САМЫХ МОТИВИРУЮЩИХ ВЫПУСКНЫХ РЕЧЕЙ

Во многих зарубежных вузах есть традиция приглашать на вручение дипломов известных людей, которые должны напутствовать и вдохновить выпускников. И очень часто известные люди рассказывают выпускникам о своих неудачах — возможно, потому, что именно неудачи вчерашние студенты боятся больше всего. Джоан Роулинг, Стив Джобс и Стивен Спилберг объясняют, почему бояться не нужно. Графический интерфейс блога будет полезен вам. Умный контент загрузить отменить объект файлы с сохранением позволяют обновить.

Еще один. Никакой. и мягкие внутренние экспорт ванного и публикуют объектив

ДЖОАН РОУЛИНГ
писательница

В этом году 51-летняя Джоан Роулинг возглавила топ-25 самых влиятельных авторов Голливуда по версии журнала *The Hollywood Reporter*. Двадцать лет назад, до того как в 1997 году издательство Bloomsbury опубликовало первую книгу о Гарри Поттере, она была никому не известной матерью-одиночкой, живущей на социальное пособие и нерегулярные заработки.

«Семь лет спустя после своего выпускного, я по любым меркам потерпела самый страшный провал. Мой брак распался, я осталась одна с ребёнком, без работы и денег. Я не собираюсь убеждать вас, что неудача — это здорово. Тот период моей жизни был самой чёрной полосой, и я никак не

могла предположить, что это окажется сказкой со счастливым концом, как сейчас пишут в газетах. Но неудача освободила меня — мой главный страх уже осуществился, при этом я была жива, у меня была любимая дочка, старая печатная машинка и много идей. Если бы меня ждал успех в чём-то другом, возможно, я так и не набралась бы смелости заняться тем, что по-настоящему люблю.

Избежать неудач невозможно, если только вы не живёте так осторожно, что это вообще трудно назвать жизнью. Правда, в этом случае вы терпите неудачу по определению».

Речь перед выпускниками Гарварда, 2008

СТИВЕН СПИЛБЕРГ
кинорежиссёр

Один из самых успешных режиссёров в истории получил диплом о высшем образовании только в 2002 году, когда ему уже было 55 лет. В юности он дважды пытался поступить в калифорнийскую киношколу, но его не принимали, называя «бездарным». Тогда он поступил в технический колледж, который вскоре бросил, чтобы согласиться на «работу мечты» в Universal Studios. Через пять лет вышел триллер «Челюсти», который и сделал Спилберга знаменитым.

«Я ушёл из колледжа, потому что точно знал, чего хотел, как и некоторые из вас. Может быть, вы сейчас сидите и пытаетесь придумать, как же сказать своим родителям, что на самом деле хотите стать доктором, а не писателем-юмористом. Я сказал своим родителям, что если с кино не сложится, я вернусь в университет. Но всё отлично сложилось.

Первые 25 лет нашей жизни нас учат слушать чужие голоса. Родители и преподаватели заполняют наши головы мудрыми вещами и информацией, а затем их места занимают начальники, которые

говорят, как устроен на самом деле этот мир. И даже когда мы думаем: «Я смотрю на мир совершенно иначе» — всё равно легче просто соглашаться и кивать.

Фильмы, которые я снимал вплоть до 1980-х годов, были в большинстве своём далеки от реальности. Я был словно в пузыре, потому что мне не хватало образования, моё мировосприятие сводилось лишь к тому, что я мог придумать в своей голове, а не к жизненному опыту. А потом я снял «Цветы лиловые полей». Эта история была наполнена глубокой болью и глубокой правдой, например, в тот момент, когда Шаг Эйвери говорит: «Всё на свете хочет быть любимым». Делая этот фильм, я понял, что кино может быть миссией. Надеюсь, что каждый из вас испытает это чувство».

Речь перед выпускниками Гарвардского университета, 2016

СТИВ ДЖОБС
предприниматель

В 1976 году 20-летний Стив Джобс вместе со Стивом Возняком основали Apple в родительском гараже. За 10 лет предприятие превратилось в компанию стоимостью два миллиарда долларов, в которой работали более шести тысяч человек. Среди них был маркетолог Джон Скалли, который возглавил Apple по приглашению Джобса. Со временем их взгляды на

будущее разошлись, совет директоров поддержал Скалли, и Стиву Джобсу пришлось покинуть Apple.

«В 30 лет меня с шумом уволили из компании, которую я же и основал. Всё, чему я посвятил свою сознательную жизнь, исчезло, я чувствовал себя опустошённым. Тогда я не понимал, что увольнение из Apple — это лучшее, что могло со мной случиться. Тяжкое бремя успеха сменилось лёгкостью — я опять стал новичком. С этого чувства начался один из самых творческих периодов в моей жизни. В течение пяти последующих лет я основал NeXT и Pixar и влюбился в прекрасную женщину, которая стала моей женой. Я уверен, что ничего этого не случилось бы, если бы меня не уволили из Apple. Лекарство было кошмарным на вкус, но, похоже, пациент в нём нуждался.

Я убеждён, что не сдался и продолжал идти вперёд только потому, что любил своё дело. Если вы ещё не нашли того, что любите — продолжайте искать».

Речь перед выпускниками Стэнфордского университета, 2005

ДЖИМ КЕРРИ
актёр

Джим Керри впервые вышел на сцену с комедийным номером в 15 лет — его дебют оказался провальным. Фильм «Однажды укушенный» (1985), в котором 23-летний Керри после многих неудачных кастингов получил свою первую главную роль в кино, также был прохладно воспринят публикой. И только в 31 год к нему пришла известность после малобюджетного фильма «Эйс Вентура: Розыск домашних животных», сценарий для которого, как и образ Вентуры, Джим придумал сам. За фильм Керри был номинирован на «Золотую малину», премию для худших актёрских работ, но среди зрителей фильм имел большой успех, а Эйс Вентура стал одним из известнейших комедийных персонажей. Следующие фильмы Керри — «Маска», «Тупой и ещё тупее», «Шоу Трумана» — стали классикой кинематографа.

«Столько людей выбирают путь страха, называя это «практичностью». Мой отец хотел стать комиком, и у него были все шансы. Но он не верил, что это возможно, и предпочёл иметь спокойное «тёплое» местечко, став бухгал-

тером. Когда мне было 12 лет, его уволили, и нашей семье пришлось нелегко. На его примере я понял, что потерпеть неудачу можно и в нелюбимом деле — так почему бы не попытаться счастья в том, чего вы хотите на самом деле. Это может казаться невозможным или нелепым, и мы даже не пытаемся попросить Вселенную об этом. Говорю вам — я живое доказательство того, что вы можете попросить всего, чего хотите».

Речь перед выпускниками Университета менеджмента Махариши, 2014

ОПРА УИНФРИ
телеведущая

Опра Уинфри получила образование благодаря своему таланту: победа в соревновании по красноречию дала ей возможность поступить в университет. В интервью она неоднократно рассказывала о своём неблагополучном детстве и побегах из дома. И всё же она стала первой чернокожей женщиной-репортёром в своём городе, а затем — первой чернокожей женщиной-миллиардером в истории. «Шоу Опры Уинфри» по праву называют одним из величайших телешоу всех времён.

«За свою карьеру я провела более

35 000 интервью. Каждый раз, как только камера отключалась, гость программы поворачивался ко мне и спрашивал: «Все прошло хорошо?». Я слышала это от президента Буша и от президента Обамы. Я слышала это от героев и домохозяек.

Не важно, каких высот вы достигнете. В какой-то момент вы обязательно споткнетесь, ведь планка постоянно поднимается. Если вы постоянно стремитесь выше и выше, то, как предсказывает миф об Икаре, в какой-то момент вы начнёте падать вниз. И когда это произойдёт, я хочу, чтобы вы знали и помнили: неудач не существует. Неудача — это способ, с помощью которого жизнь пытается убедить вас сменить направление.

Мне не раз приходилось говорить эти слова самой себе. Когда вы проваливаетесь в самый низ, это нормально — на какое-то время почувствовать себя плохо. Дайте себе это время, чтобы оплакать то, что, как вы думаете, потеряли. А затем поймите, что на самом деле держите в руках ключ, потому что ошибки учат вас и заставляют в большей степени быть тем, кто вы есть».

Речь перед выпускниками Гарвардского университета, 2013

ВУПИ ГОЛДБЕРГ
актриса

Кэрин Элейн Джонсон, некрасивой девочке из бедной семьи, пришлось бросить школу из-за дислексии: у неё были проблемы с письмом и чтением. Но дислексия не мешала заниматься в детском театре Элен Рубенстайн, а необычная внешность и странноватое поведение, из-за которых Кэрин было непросто общаться со сверстниками, пришлись как раз к месту. К тому же театр был бесплатным. Там Кэрин получила первые уроки актёрского мастерства, а позже взяла псевдоним Вупи Голдберг и стала великой актрисой, которая была лауреатом самых престижных американских и удостоена именной звезды на голливудской Аллее славы.

«Мне повезло — у меня была действительно необычная мама. Она говорила мне: «Это ничего, что ты странная. Но ты готова к тому, что не каждый будет готов принять тебя, не каждый будет видеть и чувствовать то же, что и ты? Кому-то ты не понравиться. Ты сможешь остаться собой?».

Когда я была маленькая, я мечтала о мире кино, телевидения, моды. Я не могла читать, потому что страдала дислексией, и начала учиться только в 15, но я знала, чего хочу. Нужно уметь постоять за то, во что вы верите. Не нужно лишь бояться быть неправильным или неправым. Если вы сердцем чувствуете, что двигаетесь не в ту сторону, вы в любой момент можете остановиться и сказать: «Знаете, что? Я передумал».

Речь перед выпускниками Колледжа искусств и дизайна Саванны, 2011

ЭЛЛЕН ДЕДЖЕНЕРЕС

комедийная актриса и телеведущая

Речь Эллен Дедженерес, которую она произнесла в Университете Тулейна в Новом Орлеане в 2009 году, — не совсем обычная. На церемонии вручения дипломов официальную речь произносили Джордж Буш и Билл Клинтон, а Эллен решила выступить перед студентами спонтанно. Новый Орлеан был родным го-

родом актрисы, а выпускной курс состоял из студентов, начавших учёбу всего за два дня до страшного урагана «Катрина», который в 2005 году нанёс городу страшные разрушения.

«Когда я закончила школу, я была полностью потеряна. У меня не было никаких амбиций, и я не знала, чего хочу. Я делала всё: чистила устриц, работала барменом, официанткой, красила дома, продавала пылесосы. Всё чего я хотела — это просто осесть на какой-то работе, чтобы зарабатывать достаточно денег и заплатить за квартиру. Я жила в квартире в подвале, где у меня не было ни тепла, ни воздуха, только матрас на полу и блохи. Мне казалось, я знаю, кто я, но я понятия не имела.

Однажды я села и начала писать, у меня получился вообра-

жаемый разговор с Богом. Я посмотрел на него и сказал себе: «Почему я никогда не пробовала выступить со стендапом? Я собираюсь сделать это на Tonight Show с Джонни Карсоном». В то время он был королём, и я собиралась стать первой женщиной в истории шоу, которая выступит вместе с ним в эфире. Так и случилось. Следуйте за своими мечтами, оставайтесь верными сами себе. Никогда не следуйте за кем-то, только если вы не потерялись в лесу. И даже если вы потерялись, но видите путь — вы всеми средствами должны следовать ему. Не принимайте чужих советов. А мой единственный совет таков: будьте верны себе, и всё будет в порядке».

Речь перед выпускниками Университета Тулейна, 2009 год

Источник: www.poznaysebia.com

ЖАСТАР ҮНІ

Бас редактор:
Дәурен БАБАМУРАТОВ

Шығарушы редактор:
Айгерим АБДРАШИТОВА

Беттеуші-дизайнер:
Данияр ТӘЖІМБЕТ

Мекен-жайымыз:
Алматы қаласы,
Абай даңғылы 52 В, 529
кеңсе
www.arhar.kz

Байланыс телефоны:
+7 (727) 392 13 34

Меншік иесі – «Жастар үні» ЖҚБ

Журнал айына 1 рет шығады

Журнал ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігінде 01.06.2012 ж. тіркеліп №12798-Ж куәлігі берілген.

Журналда жарияланған мақалалардың электронды нұсқасын www.arhar.kz сайтынан оқып, пікір білдірсеңіз болады.

Таралымы 1 000 дана

Журнал бетінде жарияланған материалдардың көзқарасы мен фактілердің нақтылығы үшін редакция жауап бермейді.

Басып шығарушы ЖҚ «Дастан» Алматы қаласы, Гайдар көш., 164

Қазақстан Республикасындағы бала құқықтары
бойынша Өкілетті Институтпен серіктестік негізінде
ҚР Дін және азаматтық қоғам министрлігінің қолдауымен
«Азаматтық бастамаларды қолдау орталығы» КЕАҚ

CISC
Civil Initiatives Support Center

ЖАСТАР ҮНІ

ЖАСТАР ҚОҒАМДЫҚ БІРЛЕСТІГІ

Қазақстан Республикасының
Дін Істері және
Азаматтық Қоғам министрлігі

«БАЛАЛАР ЖӘНЕ КӘСІПКЕРЛІК» жобасы

2017

#cisc #cisckz #жастарүні
#балаларжәнекәсіпкерлік2017
#детиипредпринимательство2017